

Drama en tres actos.

de

CORONA D. ESPINOSA.

1037

Riera i Bertran

Acte primer.

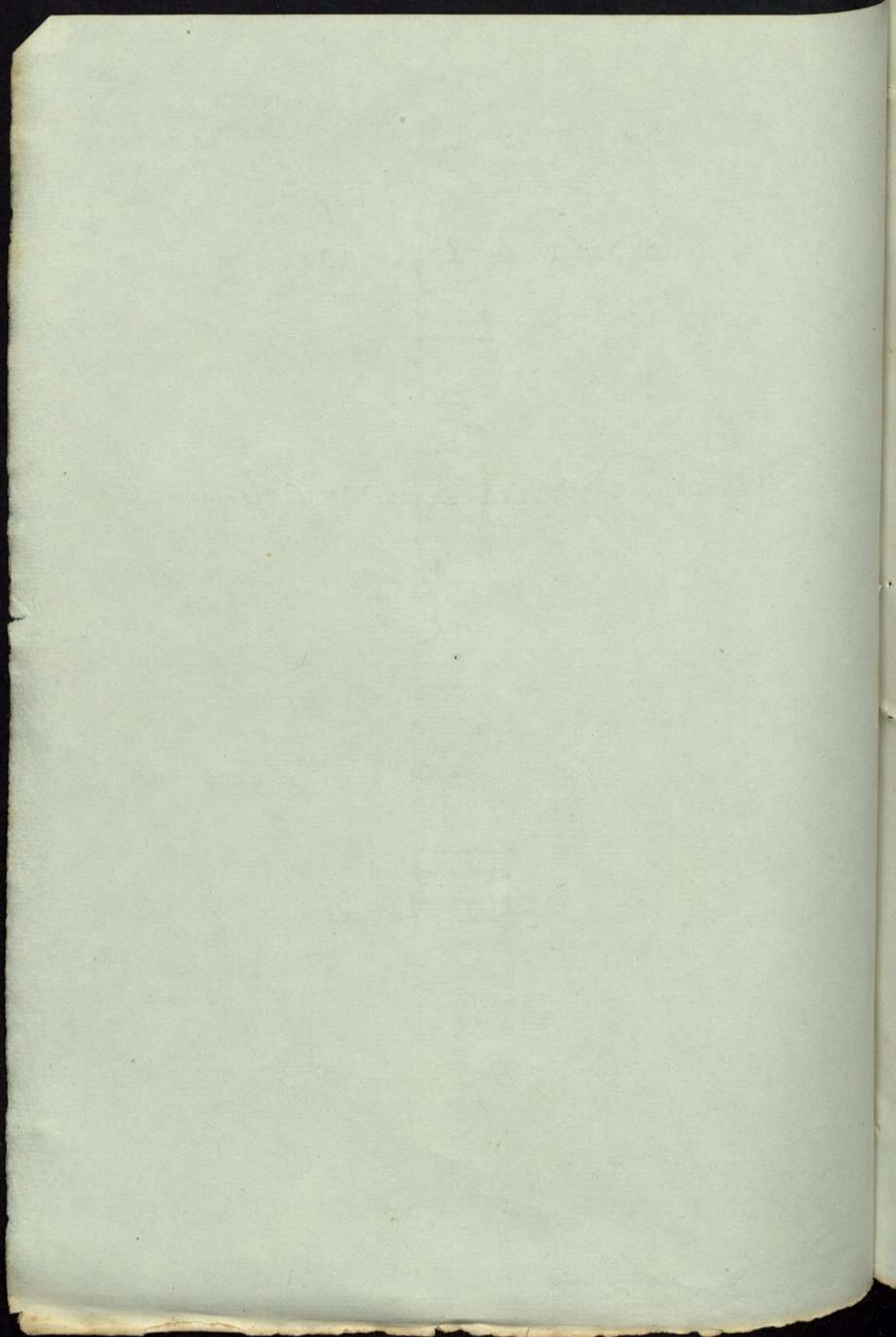
21
W. M. C. C. C.
D. C. C.
A. M. O. A. O. C.

Corona d'espina.

=

Drama en tres actes
de

teatro Noua.

Personas

=

Donya Anzeleta

Sr^o Pallardó

Rasa.

.. Parreño

Pilar.

D. Climent

Sr^o Soler

D. Simonet.

.. Fontova

Narcis.

.. Goula

Quich

.. Junter.

Josep.

.. w.

Jaume (neu)

w.

L'acció en Barcelona.

any.

London

17th Feb 1860

Dear Mr. [Name]

I have

received

your letter

of the 14th

and am

glad to hear

that you

are well

I am

Yours truly

[Name]

[Name]

[Address]

[Address]

[Address]

[Address]

[Address]

[Address]

[Address]

[Address]

[Address]

[Address]

Acte primer.

=

Salonet de confiança en casa
de D. Climent. portar lateral
balcó a la esquerra. taula rodona
llibres periódichs, escalfa pampas
encés.

Escena 1^a

Rosa Joseph.

=

La primera cursint a la
maquina. lo segon ab
lo esplotador.

=

Ho. Pero senyoreta Noia,
perque es d'aquesta manera?
A Espanya no me treballau
ls tontos: may me vol creure.
pensi que ja fa cuich Noia
que esta cusint, y qui es feyna
molt pesada l'ensi ab maquina.

No. No teniu, Josephi; mala herba
no mort may, y si m' moria,
no fora la meua perduda
molt sentida.

Ho. Per mi molt.

Ho fora tant, com si veyja
torna a mori la germana,

90
la dona o la filla meua,
que ni varen deipà tot sol
com un' oliba a la terra
Vostè s' hi sembla: me
li trobo de totas ellas
coras - y en fi res, que'l mon
no es per mi de tant mal rebre
com fora sense vostè.

No. Si: tu mi estimas.

En. En regla.

Y'l senyò, vaja, no diga!
germana de sa primera
dona es vostè y ell recorda
com se va portar ab ella.

Deu l' haga ben perdonada!

Deu la tinga ab sa noyeta
morta després d'ella al cel
perdoni... jo ab tal conversa
la pero trüta

Res.

No.

Jo.

Oy que si.

Tornem al assumpto, deya
que'l senyó també la vol
pobre D. Climent! Lo qui era
avans no er avuy, el geni
ha canbiat... Se'l deya perdre
tornantse a casa... un mal pas...
pró encara algun cop... si'l veya
com anys enderrera... -

Res.

Basta,

Joseph!

91

(ab carinyosa reconveucio)

Murmurar, es Uetja
cotinu, molt Uetja.

Do.

Es molt cert

però, que hi fara? M'apena
al veure que mare y filla
al seu capritxo l'governan.

Do.

Ja hi tornas?

Jo.

Si m'fa una rabia!

Do.

Donchs noy, procura desferla.

Jo.

Oh! ni may hagués tornat
de Paris aquell fatxenda
de D. Simonet o don quicalla:
fa una vintena

d'anys que no'n veu, pero n'hi
l'cap ple--

On.

Joseph!

Jo.

Me crema
la sanche pensarli: si: ell es
qui ab los seus furus de noblesa
y d'elegancia--

On.

Prou!

Jo.

Prou,

ja que veig que tant i hi empenye
Jo no se desobedir-la

ni que vulga: m'fa respecte
perque la veig deigraciada.

On

Gracian, Joseph!

(allargant-li la ma)

ni allarga? esperi una mica.

(se lo frega ab lo mocador de
butxaca)

Ara sí.

(donantli)

Pobre!

Des

70.

Oh pobresa

que no in fa gota de mal
en cap recó de consciència.

Pobret y alegret. - y avant.

Per mi l' hivern y la envaja

son dos hiverns dels mei forts;

l' un glassa l' cos, l' altre gela

l' ànima.

Don.

Just.

Jo.

ehi: si for

rich com D. Climent. oh! crega
que fora tant generos
com ell.

Don

Veus? era comensar

a agradar-me, ara que parlas
be dels ausenti, que'n celebras
ls mèrits.

Jo.

Per pò'm dol tant

que mare y filla---

Don.

Ensopegas

altre cop!

Jo.

Ja estich callant,

que cap a diu sento fressa.

Ella deu venir, si; ella es,

93

(després d'haver mirat)

la senyora, A fer l'endressa
cap a dinn, que no m'trobés
ab voste. Pita avuy-- etcetra
E al revés de voste
com mes vella. — calla llengua.

No dir per un signe de
silenci que li fa d'ora

Veu? ja callo.

(va y ve)

Ah! m'olvidaba
de darli una nova alegre
Ha vingut lo senyoret
varais. ¿ que té?

Ros. (dissimulant sa turbació)

Res: distreta...

Yo. S'ha fet mal?

Ros. No, pot, anàrten.

Yo. Vaig.

(se n'va poc a poc contem-

plant a Rosa)

Ros. (Ell aquí!)

Yo. (L'cor me trenca
de pensar que ls anys li passen
sense que i cari... pobreta!

Yo he de buscarli un partit
Si, ja và! Com quant t'engresca
ei pendre f bitllets. Ni l, mil.
La senyora. Ya l'he feta.)

Escena 2^a

Los matejos Angeleta.

en traje de casa elegant
y rich.

Ang. Que hi fas aqui, Josephi?

Jo.

Jo...

Ang. No has eulletit ja la feyna?

es que's prou!

Jo

Ja m'eu anava.

Si no que... (Sempre farreya
com un... mal dia's prepara;
temperat, prou! com si ho'veya.)

Aug. Encara aquí?

Ho

Ja me'n vaig.

Senyora... Ay! Donya Angeleta.

(Aquí el llustre que s' vol d' a!))

vaig, vaig. No estiga impaciente.

(L' una es el dia y la nit es
l' altre ; que diferents!

El mon es lo mes simplet.

del mon... Es la meua deriva.

(se va)

Escena 3^a

Rosa Angeleta.

Aug

Y tu, ja tens acabat

el broda aquell mocador

per la noya?

95

Don.

Encara no.

pero l'entestirè aviat.

Chy.

No hi treballas ara?

Don.

Ara, ara

precisament...

(va a substituir la seyna)

Chy.

No: ja observo

que no.

Don

La vetlla reservo

per entestirho. La Clara
del quint ja està fent llet,

y, com treballar no pot,

cuso ara pe'l seu picot

Chy.

Està bé.

Res.

Pe'l mes petit.

sabs? aquell qui es tant bufó
tant quiet, tant dòcil y tant
carinyós.

Chy.

Molt bé. eudevant!

Vol dir que primer que jo
ó primer que tan nevodas
son tan estranyas, molt bé.

Res.

No, dona, no!

(alsautse)

Chy.

Donchs perquè
cusar avuy y no brodas!

Res.

Mes si...

Chy.

Sabs que la salut
de ma filla es delicada,

y que sis ven contrariada

96

Or Si no se

Boy.

Donchs si no tem sabut

perque nar de portarte aïxi?

Or

oh! Curo 'l jech pe 'l noyet

perque altre no i te, pobret,

y no podria sorti.

Boy.

per la funcio de la nit

la pilar contaba

Or

y be?

ja i te d'altres

Boy

Ho, se., y que?

(continuada)

Segueix.

(va per anar-se a
la corti)

Ros. Vina, que t'he dit
de mal?

Anty. Pres, deipam.

Ros. No vull,
germana deiparte així

Anty. No ni etí germana.

Ros. Ho se, si

j perque no dius ab tal orgull?
La mare no fou ta mare
pero barta al amor meu
veure qui aquí in toleren,
veure que in Climent ni anypara,
recordant a sa primera
dona, germana volguida
que l'anima conuoguda

recorda eucara y venera.

97

Ay. Santa!

Res.

Tens ratió, soch rara,
soch imprudent.. ton rigor
es just, pero... tens bon cor
y no'm deus fer mala cara.

Ay.

Massa bon cor quant tolero

Res.

que?

Ay.

Ho vols saber?

(afirmació de Rosa)

Donchs atent.

jà que ve perfectament
parlarne.

Res.

Ab ausia já espero

saber.---

Any. L'altre dia al ball

cert jove marquès...

Ros. vols dir

L'Enrich Mont?

Any. Si, dona, sí

que prompte nas.....

Ros. Y ab poch treball.

(sorríent)

Era l'enrich Marquès, crech
que hi havia a la reunió!

Lo demés era bon tò

seus marquesats. No coneix
dels altres concurrents...

Any.

Ja

y.. es cert que s'va dirigi

98

a- ma filla? Com jo allí
sabs que no vaig pogué anà
per estar malalta, espero
que tu, ab franquesa y llealtat,
me contarais la veritat.

Res. Just ton deitj considero.

Aug. Donchs es cert que ab insistencia
mirant al marquès somreya
y que alguna frase deya
que...

Res. Acaba, ~~aboca~~. acaba!

Aug. paciència

ten.

Res. Es que estich veient
la intencio en que in vas parlant,

y avans de seguir avant
medita 'l que vas dihent.

Ay. Uy Rosa, que delicada!

Ros. Ho dech ser.

Ay. No crech que ofensa
fins ara.---

Ros. No ho dich: mei pensa
no es la primera vegada
que un càrrech igual me far.
càrrech que no puch sofrir.

Ay. Però si no'm deixas dir.

Ros. Es que temo 'l que diràs.
y per pò.

Pilar.

! Mamma!

Escena 4.^a

Las maternas Pilar. D. Climent.

pilar una noya palida
delicada, molt nerviosa
en sos moviments de
tant en tant tossint llan-
gerament La criada entra
los paquets y a un signo de
pilar ven va.

Ang.

Oh! tornieu

ja? si qui haureu comprat poch.

Angela se separa de Rosa
la cual torna a treballar
seu ajuda de la magnina

Pi. Ten ralió: no me qui un joch
d'agullas de molt poch preu.
una blondas, las floretas
que a la reunió viuent
duri irdefectiblement.

Res, setanta si pessetas.

Cli. Una friolera.

Pi.

(tosint)
teus tos

papa?

Cli.

Pse! un cop d'aire.

Ary.

A veure

lo teu bon gust.

Van mare y fills a veure

l'objecte sobre la taula

Cliuent si acote a nos

Qui Si m vols creure
donat un picl de repos.

Res. No etich camada, Climent,
y la feyna es apremiant

Qui. Ya estant juntu.

(unent les dissimuladament)

Qui. Be, pero tant
treball...

Res. Ca!

Qui. Si convenient
ho creus, ja saps ma opinió,
no mi agrada contradi.
quant algiu diu si.

Res. Dús si.

Qü. Me costa tant di que no.
La mort d'ella, de la teva
germana per mi va si
una crisis. Sabo perquè
vaig torná a casarme. La meua
primera filla petita
malalta, tu massa jove
per mi.

Res. Y si! qui t' reprova
ta conducta? qui t' incita
a donar-me explicacions?

Qü. Ningü: ja ho sé, pero trobo
goig en d'artelas y provo
ab ellas... pero; m respon

de que de mi estar contento? ¹⁰¹

Ros. Si, home, si.

Cl. Donchs de causa, vols?

Ros. Deipam da quatre punts sols
y de causa.

Joy. (M' impacienta

ja.)

Pd. que t sembla?

Joy. Ah! de molt gust.

sobre tot las flors. Per mi

son preciosissimas.

Pd. ; Si?

Joy. Tot elogi sera just.

Vejam, te las vols provar?

Pi No...

(coqueta)

Abg. Vayà, sols un moment.

Arrepleta l'ajuda a col·locar
la. No ho cesat de treballar
y converse ab D. Climent
ensenyant li l'pèch qui ha
curt.

Cl. ^{*} que bona etí! Lo teu talent
y bon gust sabs demostrar
fin en corar com aqueixa.

Ma. Oh!

Cl. T' dich qui etí bona, molt bona

Abg. que mona etái, oh! que mona!

(entassada ab se fillo)

Pilar meva, t'í. (besantla)

Pi.

; Coneixes

si la enveja fiblarà?

102

Abq. Y tant, me sembla sentir-la

Pi. Si, eh?

(alegre)

Abq. No ha de reprimirla

ningú.

Pi. Que bona et, mamá!

(abrazant-la)

Com t'estimo quant me dius

que puch brillà en primè lloch

Abq. De, no tant foch, no tant foch!

(ab mal continguda vanitat)

Pi. Te escapa'l riuve.. Te n riu

quant vols renyarme formal.

No, per jutje no serveixes.

Any. Dolenta! y com tu ho conceipes
te in prevals.

Pi.

Papá.

(tombantse rapidament)

Qui.

Uh?

Pi.

¿Que tal
me trobas?

Qui.

Molt bé.

Pi.

¿trich chic?

Qui. Lo chic soch jo.

Any.

No enten ré.
Vol dir si té un no se qué.

Qui. Un no: molt,

Pi.

¿Te'n riu?

Qui.

Me'n rich

d' això del chic, me fa gracia,
per mes que ho sento temps hià,
no m' hi puch acostumà.

103

Pi. (Sempre poca aristrocracia.

(a Abysda.

Abys. Y tant poca! Estich tement
qui entre ell y la teva tia
que no t' es tia, algun dia
es bullin ton casament.
ab el Marquès de....

Pi.

No.

Respecte d' això, estiguein
tranquilas

Abys.

Si?

Pil.

obra acabem

de veurel y---

(següent parlant)

Qui. Teus ratió.

que temps ha no in he tingut
cap carta. Vaya! Un germà
meu perverós! qui ell no hi ha
per escriure.

Res. Havent rebut
favors de tu molts y bons,
te me culpa.

Qui. que hi vols fei?
mentres li anessen mei bé
salut y negocis. —

Res. Donchs
si: estabam a la botiga,
em ha vut allí comprar

y ha vingut a saludar
deuant a una seva amiga.

104

Oci filla d' un rich miserdat
y ab un noble per promès

Pi. Oh! no encara.

Don. Si no n' es
farem que no siga aviât.

Escena 5na.

Lo mateix Gaumet.

de deu anys probrenent
vestit mes molt net, en
manigan de canisa.

Gau. Donya Nora....

Nos. Oh! ets tu? ja vuchs. (tinent sense passar la porta.)

Guimet.

(Vient lo jich y vo a al roy.

Qi. Entra

Yeu wo senyo,

gracian.

Ro. Com va ayein, pobret.

ya vurch, neu.

Pi.

(a Angela)

Qui es aqueix roy?

mamma?

Ang.

Un noyet del quint pis

per qui s'prent interer gros

la nostra tia

Ri.

ohi. ja se

es orfe de pare y molt pobre.

Any

Just.

105

Qi.

(qui anet a trobar al noy)

Hola aixèrit.

Fem bondat?

Sen

Un chic.

No.

Oh, no!

Molta.

(parant li l'och)

Qi

Es modest. Com te dius?

Ja

Jaumet per servirlo.

Qi.

Bon

miuyó: te una pesseteta.

Ja

graciàs.

Pi.

Si: la reunió

de demà serà com l'altre

y potsi encara millor.

Non. Apa, maco, un petonet.

Oli. Sequeis fent bondat, sino
no t'etimava niugü.

Gen. Molt bé diu. Estigan bon.

Mer. Digas, a la teva mare
(acompanyant-lo)

que mer tant vindrà.

Oli. Odon noy.

(seu van ab lo noyet)

Escena 6^a

Angeleta - Pilar.

Pi. Si, mamá: tot dependeis
del qui ell diu, consisteis tot

en las impresiones primeras¹⁰⁶

Aug. Crech que ls ten vertit

Pi son bons.

Aug Los ten adressos

Pi tanubè

no no nego, pero--

Aug. Pero--

Pi. Avuy ni he vint un que... que..

Aug. Un vertit?

Pi. No.

Aug. Un adres?

Pi. No.

Un medallonet, que rich
ay manna. que ni es d'hermos!
tornassolat oriental

com diria l'urich.

Obry. ; Voh
un altre medallo?

Pi. Oh! no'l vull
entens? Men, per precisio
trauré de cambia'l que duya
a la soiree del dijorn

Obry. Pero filla no i ten d'altres?

Pi. tot mer gantat... no fan cop.
El que t' dich es un que crida
de quants passen la atencio.
que be fa! qui artitich es!
que rialler! que tentador!
ab son grupet d' emeraldas.
tot lo mer sera crestio

de virticiñch miserable
duvor. Ya veus. resolt.

107

vaja parleudo ab lo papa
y auzi guanyarem l'accio.

(amantseu)

Si: 'l tiudri, serè envejada
per la Loreto altre cop ---
un altre peto, mania
prudencia tacto y valor.

Escena 7^a

D'brugeleta.

=

Aug.

olvidemnos per ma filla
dels meus verchs, donem treva

a aquesta malicia meua
no es lo primer cop que brilla
aqui diu, lo dubte. ; Afany
no in delatis! Recelosa
vaig sentir-me de la Rosa
y vaig presentir algun dany.
jà al carament, pero luego
me vaig dominar. ; Perquè
torno avuy a... No: sabé
ofega l dubte. l ofego...
ah!

Escena 8^a

Angelita. Climent.

Cl. ; que contenta està!

Aug.

Si.

108

y... mei na d'etarne eucava
si il seu papà, com bon pare
li permet.

Al. Que vol de mi?
per mingi trich un no may
y per ella...

Aug. Ben, cretio
de comprarli un medallò
d'uns vinticiuch duros.

Al. by!
altre compra? aipò ja es manca.

Aug. No!

Al. Aipò ja es impertinencia

Aug. Be, pero...

Clí. Que?

Ant. Un picu de prudència.

Clí. És que...

Ant. Y un picu de catpassa.

Clí. Si no fos perquè la miro
de salut tant delicada,
creu que mer d'una vegada...

Ant. Be, consento?

Clí. Yo... consentirho?
no se si dech, perquè...

Ant. Y donchs?
ab qui m'illó els dos podem
gantar?

Clí. És que tant gantem...

Ant. Déspat de contemplacions

Son gastero reproductiu.

109

(misteri)

L' Ulrich Mont enamorat
etai d'ella.

Cl.

U?

Chy.

Post.

Cl.

Callat.

Chy. Vol demanarla

Cl.

que in diu.

No creya jo que tant seria
avien la cosa.

Chy.

Donchs ho es,

sera esposa del marquès
que no es marquès de miseria.

Sera ----

Ai. Si ella l' vol estem corrents.
M' hi puch oposar?
No. Yava debeim parlar
d' una altra cosa.

Ant.

Parlém.

Ai.

(no sabent com començar)

tu sabs que la pobre Rosa --

Ant. (Ella.)

Ai.

Ha siguit desgraciada i
que si encara no es casada
no hi te culpa.

Ant.

L' enfadosa
causò de sempre. A que ve?

Ai.

Recorda que s' va morir
l' primè que li va dir

que la volia.

110

Obry

Ha ho sí.

Ali.

que desde allavors passant
mira el temps y que en va espera,
que i fa vella y qui es soltera
encara.

Obry.

Odo! gemegant!

qualsevol se pensaria
que soch jo la responsable
de que ella ----

Ali.

No: et prou rasonable
per desitja sa alegria,
per no oporante que aqui
vica, sem que obligacio
legal ni tinguis, pero...

Don. Ya entench, voldrias que jo
la mimés de dia y nit.

Clí. No, dona.

Don. Que un bon marit
li portés:

Clí. No, no es aipò.

Don. Que la servís---

Clí. Pero dona---

Don. Que li fés fé una capella. ?

Clí. No.

Don. O cotxe comprés per ella....
sola?

Clí. No y no! Qui t'ho abona?

Don. Doncu explicam lo que vols.

Clí. Jo solo vull que transigeixin.

un pich. que no l'aborreixi ¹¹¹
que fassis per ella sols
lo que faria una amiga.

Casi germana, sabs qu'es

Joy. Ni germanastra, entens?

Qui. Mes...

En fi que vols que't diga?

Joy. De, que mes.

Qui. Vols acaba?...

Joy. Si: he acabat.

Escena 9.

D Climent Angeleta Narcis.

Climent he anat a rebre a'

Narcis.

Qui.

Hola, Narcis.

Nar Uncle, tia

saludant

Boy. (Boy d'ell si aïpi
sigüer. mer no, no serai.)

(preocupada.)

A diu fa rato mi espera
la Pilar.

Nar. 'Està bé?

Boy.

Be.

gracias.

Nar

Doncu luego tindré
satisfacció verdadera
en saludarla.

Boy

(Aprensions,
sol aprensions; gosaria?)

es la meua antipatia
la que m'ha veure visioin.

Escena 10.

D Climent Narca.

=

Cl. Y donchs, Narca'set, si quina
altura esteu de malalt?

Nar Comença, ja ho sab.

Cl. Mes val,

com poch metjer

Nar Me domina

l'afany de servi afectuoi

a qui confiaura en mi posa!

se lo quel deber mi imposa,
y cumplintlo soch ditpós.

Mer d' altra cosa voldria

ja que in trobeiu sols parlarli

Clí. Digas.

Nav.

(cerciorat de que estan sols)

No dech ocuttarli

avuy que ja mi anuncia

favor la sort, un ideal

que mi embelleix la existencia,

que dona al cor com la essencia
de tot son poder moral....

Clí. Ah!

Zor.

(Desde la puerta)

D. Climent,

Escena II.

Mateu'n Joseph.

- (à la parte)

Que?

Cl.

Jo.

Al despaig

un criat espera rebut
d'un telégrama vingut
de Puerto Principe.

Cl.

Vaig.

De mon germà gran deu sè.

(atendant)

No se perquè d'improvís
tenu, espera, Narcís. . . .

Na

Oh'

Ali.

Luego per tu estaré.

(sen va)

Escena 12.

Narcís aviat Rosa.

Nar. Si: estich resolt a parlar
ya 'l dubte viure no m' deixa
Lo pare d' ella, al conceixe
l' amor meu; i voldrà honrar
di pentantli bondados
aculliment? fort inmensa
si aiqui fo! No podrà ofensa?

[Pero entre y al venir a Narcís
se pertuba

Dos. (Oh!) ?

Nar. Rosa...

Mer. (Sols aquí lo dos...)

Nar. (Dona ocaris. A veriguar
puch. m'ajudarà, m' di a precà)

Mer. (Calla, amor., Calla cor neci!

Son feti per supri y callà.

(va per jurar a brodar)

Nar. Rosa, voldria teni

ri per car no li ve mal

conversació molt formal

ab vortè.

Mer. M' permet?

(per brodar)

Nar. Oh! si.

Pare.

Diga.

Wa.

Si bi te memoria

de ma vida en son conyunt,
com convé ficsá algun punt
permetim un picu d'história.

Pura mocura disimular

la turbació

Germa segon, lo meu pare
de D. Climent, com sab ja,
mori y sol me va deipá
ab la meua bona mare.

Cruel ferida produhi
en ella tant trista sort,
y per fugirne'l recort,
van amàrnosen d'aquí.

115
fa un deu any. Vint jo n tenia
de Barcelona al març.

Elle ---

Res. Comprènch. — la Pilar.

(ab el for)

Na. Vos oure o dotse in trindria.

Home fet jo y ella nena
que llavors formantse anaba,
jo ab son ditper mi alegraba,
y ab sos dolz trobaba pena.
No podia esser amor

allo: creurho engany seria,

pero absent, de dia eu dia
l' amor arrela eu mon cor.

Morta la mare, ni auencia

va' cessar. Jo aquí fa un mes
y aquell amor, avuy es
la meytat de ma existència.

Jo reconèch qui ella té
un caracter poch formal -
lleuger.

On La jùdica mal.

Nar terno jùdicarla bi.

On No, no; exagera.

Nar He notat

lo que dich, y vorté
no sab com jo.

On

No.. jo sé

que vorté esta preocupat.

qui ella es jove y que perfectes

no in ha fet Deu.

116

Nar

Veritat es.

y... potser la estimo mes
perque li trobo defectes.

Res. Pero... ella... ab qui estimada
es de vorté?

Nar.

No senyora.

Res

(Ah.)

(no podent reprimir se

algua)

Nar.

Tant lo meu cor l'adora,
tant es lo que afortunada
la voldria, essent ma esposa,
que fins avuy li he ocultat,
parlantli ab severitat
quant crech que l'heber ni ho imposa.

Complacencia no surtida
del fondo de la conciencia
mes que amable complacencia
es traici6 de vergonzada.
adular, es por6 en pugna
l' honor ab la veritat,

per p6 may te adulat
perque t' adula in repugna.

Res. (Quanta dignitat!)

No. Ho vull

que, si dech ser son marit
no in retrega qui te aplaudit
per servio, lo seu orgull.

Res. perque dubte?

No. Wa sab res?

No sab qui un jove marqueri --

Don. Si, Narcis, voste no sab ja?

(Indigna!)

(reprimintse)

Que anabar ara
a dir, visentat amor
amagat al fonz del cor!)

Nar. Oh! si llegeixo en la cara
de voste l'assentiment
al men dubte.

Don. S'equivoca.

Nar. Quant men vol callar la boca
men creix mon presentiment.

Don. Per amor del cel, no ho crege,
voste s'enganya Narcis.

y crech...

Nar. que?

Orn. Que'l compromís
no deu existir. (se'n nega
el cor en un mar de fel!

Estimant ab tant deliri

y habè de supri'l martiri

qui eilich suprint, Deu del cel.)

Nar. De modo que voste creu
que ma esperansa irrossió
no serà prompte?

Orn. No, no!

No ho serà. (forças Deu meu!

Nar. Gràcies, só a voste deutor
del confiar a que m'entrego.

Donant le ma à Pere

118

que si he absat)

Ous Permetim...

Nav

Seu va?

Ous

(M'ofego.)

(Plor Deu meu! doncume plor!)

Escena 103.

Navis. aviat Pitar.

=

Nav. Quin cor el seu... li estigues
al arbitre d'ella... no...

no hi esta y ma situacio
va comprometerse mes.

Apareix Pitar distret
vegent a Navis no pot

reprimir un grito de disgust

durant després se ven dien)

Pil. (Alí.) Ho sento mamá? cuita bé.
War (qui hermosa es!) Pilar.

(amable)

Pi. Narcís.

(sense moure's)
War te-te... sab greu trobarte aquí
sola ab mi?

Pi.

(ab to portier a la ma)

Perque?

War

Perque?

Com sento que a la mamá
cridar ab tanta insistència —

sospito que ma presència
te causa. A' deus anyorà.

entant sol. No in vè de nou.

Pi. Ah! no! (Ose esta mon amable
May com avuy tant tractable.)

Wa. Perque no t'acostas?

Pi. Prou.

Wa. Puch veure donch cucineta
qui esta ab mi no t mortifica?

Pi. Segons y com...

Wa. Aixo indica --

Pi. que in mortifica o m' in quieta
de vegades.

Wa. Oh!

Pi. No avuy,

(contínuament)

qui estai, warcin, molt atent
y amable y condescendent
y... en fi, com a la gent vull.

Car En... (valor.) que vull probarte

se una agradable noticia
de tu, y fora una injúrtia,
sabentla mortificante.

Pi. ... (molt alyre)

Sabí que in comprau jóya rica
potser? te dich qui es de gust.

quin medallo! quin dirigit
per la... veus? Ya't mortifica

ava'l sentir me

Car

Potser.

Pi. Si estich llegint ho en la cara.

War. Me: D' aipó no in tractam ara 120

cu' nan dit, (començar no se)

Pi: que 4' nan dit?

War. ~~...~~ que ab la noblesa
a tractar me disposis

perque... pot algun marquis
fe a' una coina marquesa.

(Moviment de la Pilar)

Pot Compreneu? No es ben segü
encara, segon se creu.

Pi: ; qui ha sigut l' bon correu
la tia, qui estaba en tu?
fa poch rato, oy?

Wa: ~~...~~ no hi ha tal
cobl contrari... ella...

Pd. No't erech.

War. Pilar.

Pi. No, si la coneix!

War. Y la jüdica molt mal.

Pi. Mamma!

(cridant alta veu

cap d'un)

War. Oh! y que mal enten
lo rel que ma llengua guia!
perque vós hipocresia
quant lleal amor sosten?

Pd. Amor!

(ab ironia)

War. Que imposa al meu cor
la rectitut per carni.

Pit. Amor que sol fa sufri, 121
tot ho es menos amor.

Nar Lom t'enganya'l pensament
judicant lo ab tal duresa.

Pi Donchs mira, per mei que in pesa
tal duresa va en augment.
La teva severitat

si m'estimar com suposa -
Nar y gosar dubtarne? y gosar
creure que jo t'he enganyat?

Pi. Donchs perquè condescendent
no ets en mi, ni reformaste
Nar provat may?

Nar Per mostrarte
que t'estimo immensament.

Pd. Maria

(to cit com avau)

Nar

Perque 't vull tant bona
com bella ala Mm Del dia
perque eu tu vull l'armonia
d' un firmament clar, que dona
divina pureza al cel,
sobre floreiscent pair
perque aupi deu ser, y aupi
coronar mon sant anhel

Oscena H.

Pilar Narcis. Purich.

tipo elegant lentis,

etc.

Qu. Abb permis de votai.

122

Pil. Ah!

(alegre)

Qu. (oh!)

Qu. segueis bi?

Pil. graças, bi.

wo in creya tenir lo gust
de veurel tant prompte.

Qu. Es meu.

Pilareta encantadora
meu... si falto aqui al onzi
manament. - si acái.

Pil. No, no.

Ab contrari.

Qu. Ah! (marcat)

Pi. Aviat tu'dreim
la manà ab noraltres

Eu. Si?

Pi. Anèim a' sorti un moment
com avam ti he dit.

Eu. Si: encara

veig que eu trajo de carrer
vã com quant he tingut la
sort de veure-la. Per cert
que'l venir a saludar-la-
m' ha certat car, francament.

Pi. Y aijò?

Eu. etcabo de passar
pilaveta ava anateip,
per devant la rica casa

123

Mont viuhen a quella tri
semporas que acompanyaba
jo, al reparar en voste
y... la jova, la soltera
qui es molt bonica, per mes
que a certa altura no estigui...

Pi. Oh!

Mar. (Abdulador, bon comens.)

En. Donchs com dich, al balco estaba
y....

(ab acient fuyit)

Pi. que mes, Enrich?

En. fer ja.

que ni ha vut passar, y--

Pi.

; que?

y

Eu. Que al meu saludo atent
no ha contentat, recordant
la meua atenció ab votè.

Venjativa!

~~Ma.~~ (farsa pura!

pe'l modo de di ho conech.)

Pi. Com que votè es algo curt
de vita... potser.

Eur.

Potser.

Escena 15.

Los mateixos, Simonet.

Vell molt ben versat y movendi
lente aplicat al ull pucha per
tillas y in some trayentes
de una caixa molt bupna.

demontra constant virel per
las corrents d'aire y quant
no parla s'entrete en tremen
le vol del deunt dels atten
lo seu accent afrançesat,

Si. Pero que fan!

Pi. Hola, tio

Simonet. A qui voste

Si. A qui jo y abaiç l' tronch
qui eta piasant impacient
d'arrastra una brava carrega
no es cert Henri jè! jè! jè!

(niti abraçantlo)

Pi. Son ja amicis?

Pi. y tal amicis.

Legom amir Airna-! En teyot
de cornielle l'arpi-claisich
porat en accio' aqui tem.

Legom amir que vol dir
anensen a' cau gustui
plegati o' al cafe de Paris
a' menjar nos dos bñtechs.
un per boca. te bibina.

(pastilletas)

tuigui.

(A Curich)

Qu.

Pero---

Pi.

Vaya, ves.

li ha dit marqueset? l' cotpe
que m' esperava abais no es d' ell,

comprent? no es eucava l' hora.
quin aires sento! Corrents
sempre teniu antihigienics.

Pi Potsé -l balcó

Si. Si, es molt cert.

(tanca porta)

yo mateix l' he decepat -- ara
sóc el bureau de moi mon

pi y la mania, Pilareta?

Pi Entro á burcarla.

Si. Ya ho crech
per l'ar dor se fa la festa.

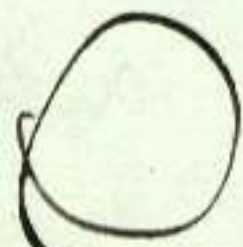
Pi. Mania, mania!

(entra corrent dins
del cuart)

Dr.

(molt satisfet)

Je! je! je!

Escena 16.

Mateu's meus Petar.

=

Dr. Ella si que pot cantar
le primer jour de bonheur
que vol dir lo primer dia
de trobar lo que m'convé
que practichi soch. si no fossin
la malehida corrent
d'aire que sembla que bufin
no mes que per mi al hivern
jo mateu's m'admiraria

y fin in favia inceus

126

sacrificant la modestia

ava (quin tipo! si sembla tret
del Charivari

Li

(Emprenent lo

ava al infeliu auell

que ve aqui a cantar en va

els seus pobres refilet)

Luposo no s'impacienta

marques.

Quieu min de regull a

Warcin tot fellyant lo libre.

Qu wo, etich aprenent.

Li ; que tal, galeuito? vols...

(partilla.)

Na.

Gracián.

Si.

tu sempre'l mateix. —

que quant te'n vares anar.
Et a qui de molt poch temps
y't veig tant incorregible
tant poch practich com si res
haguessen vint a Madrid.

Si bé que Madrid, ja no veig
comparat ab Paris... oh!

Na.

Si in recordo que a voste
o al seu pare quinquillaire
jo li vaig dar poch diners
a guanyar.

Si.

torno a sentir
una enfadosa correntia

d'aire, tauco.

127

(lu fa)

Quidernis, sioy

ets un metje que remeys
podrai trobar per ls altres,
pero lo qui es tu no n tens.

War que li farà? La idiosincrasia
no's cambia: l que naix vell
ja desde petit velleja.

y en cambi ls temperaments

(marcet)

vividors, poch aprensins
van conservantse igualment
Si. D. Simonet, no's muda
lo essencial de nostre ser.

si no que mer vá acostantse

aqui com a tot arreu:

vorte un picu vell er molt jove,

jo jove soch ja molt vell.

Si. Gunt, tu y jo som com do pols.

Na Gunt, jo metje, cari gem

temo may las corrents d'aire,

si no unar altres corrents,

y vorte no tem aquestas

y sols las del aire tem.

Qu. (Fupeliu estein curati
contra retintim?)

Si.

Clà y net.

jo so un home practicu, tu

apesar d'esser com et,

128
soldat d'una ciència pràctica

viu en un ideal etern.

per exemple. a mi m'agrada

lo que fa viure, lo que

presenta al costat la bronca

que fins lo mes serio te,

y tu fins en lo que miras

alegre lo trit y veus.

Nar. Cert molt cert.

Si

Prou, tu t'inclinas

a corar de limonnet.-

dispensam si t'agravio.-

Nar. Al contrari.

Si

Ara etichu fent

un libret que te per titol

la mujer y el diablo.

War.

Ode!

Sei Don tilol, oy?

War

Promet molt

Sei

Y cumplirá el que promet

Después tornará a Paris

allí el libro traducirein

ab un amich redactor

de le petit pomponet

y ja el sentirai a dir.

l'espit aquí y el succés

allá de la meua dona

o femme.

Pile

lleitas etem.

(canta los quants)

Osama 17.

In malicis. D. Angeleta.

Pilar.

Pd. Curich. (avant à dolo. la ma)

Pi. El brasset pupillèti (lo bras)

Eu. Lemyora. (lo bras)

On Oh! acceptantlo

Si. Vaya, a desprèi,
petit galeno.

Ang. Aeu raliò.

Adeu, roy.

Pil. Adeu. (comp. lo vante)

Wav. Adeu.

(ou van rihent)

Escena 18.

Narai després Rosa

=

Nar Oh! clar ho veig. renunciar
dech a mon dols pensament.
Ma presència fíns l'ofeu:
triunfa qui deu inspirar
no amor, sino aborriment.
Se n' vola al cel ma ilusió
angel plorant sort impia --
maldit amor. no, no, no.
Si en vida aquesta passió
- com maldirla podria?

Wa

Mora, be he tenut

me desprecia. Clar ho miro.

tota l'esperanza he perdut!

L'adulador ha venut

está content: no deliro.

Jo que amant feia ma esposa

conceivaba, jo, que volia

mes que amor, idolatria

rendirli, la veig jòyosa

estimant la hipocresia.

es inútil ponderar la

lluyta interior y l'esforç

de donar sobre si propis

que deu mostrar la Diosa,

Si, es frivola, ricassar ei
de comprendre y de senti
mon amor. No dech may me
nivar a la que en accés
se goza en lo meu supri
m' ha humiliat, solament vol
humillar-me.. M' desconeix,
Hont troba amiga, consol,
si contemplant me tant sol
fins m' odio a mi mateix.
En vâ al meu dolor m' entrego,
Dech olvidarla, Bon Deu!
Calma'l dol en que m' enego

Adieu, Rosa, ayre, m'ofego
no puch respirar...

131

seu va per la porta
del foro.

Escena 19.

Rosa.

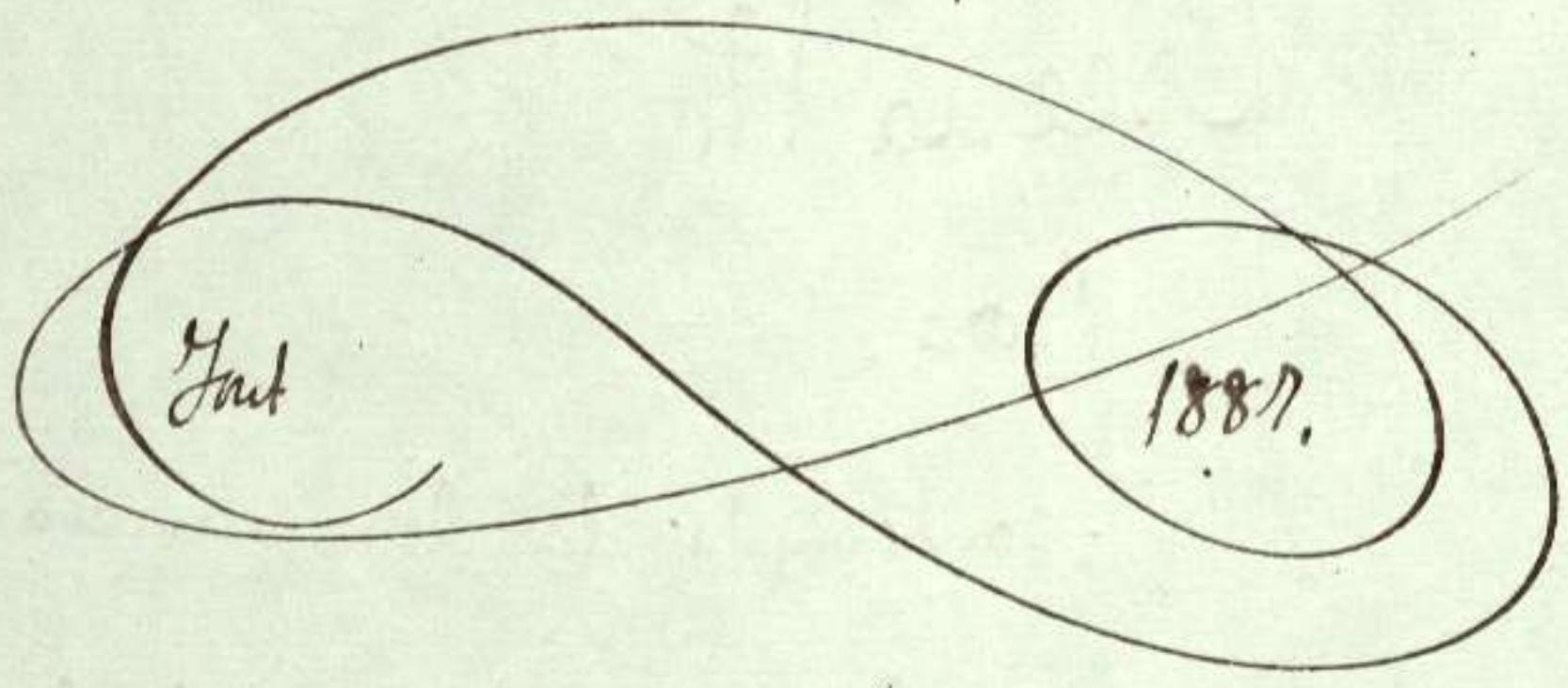
contempla la desaparició
de Narcís mirada de las
paraulas va a la porta
del foro precipitar son
pas neva detenir a aquell
camina ab creixent di-
ficultat cloro un cant.

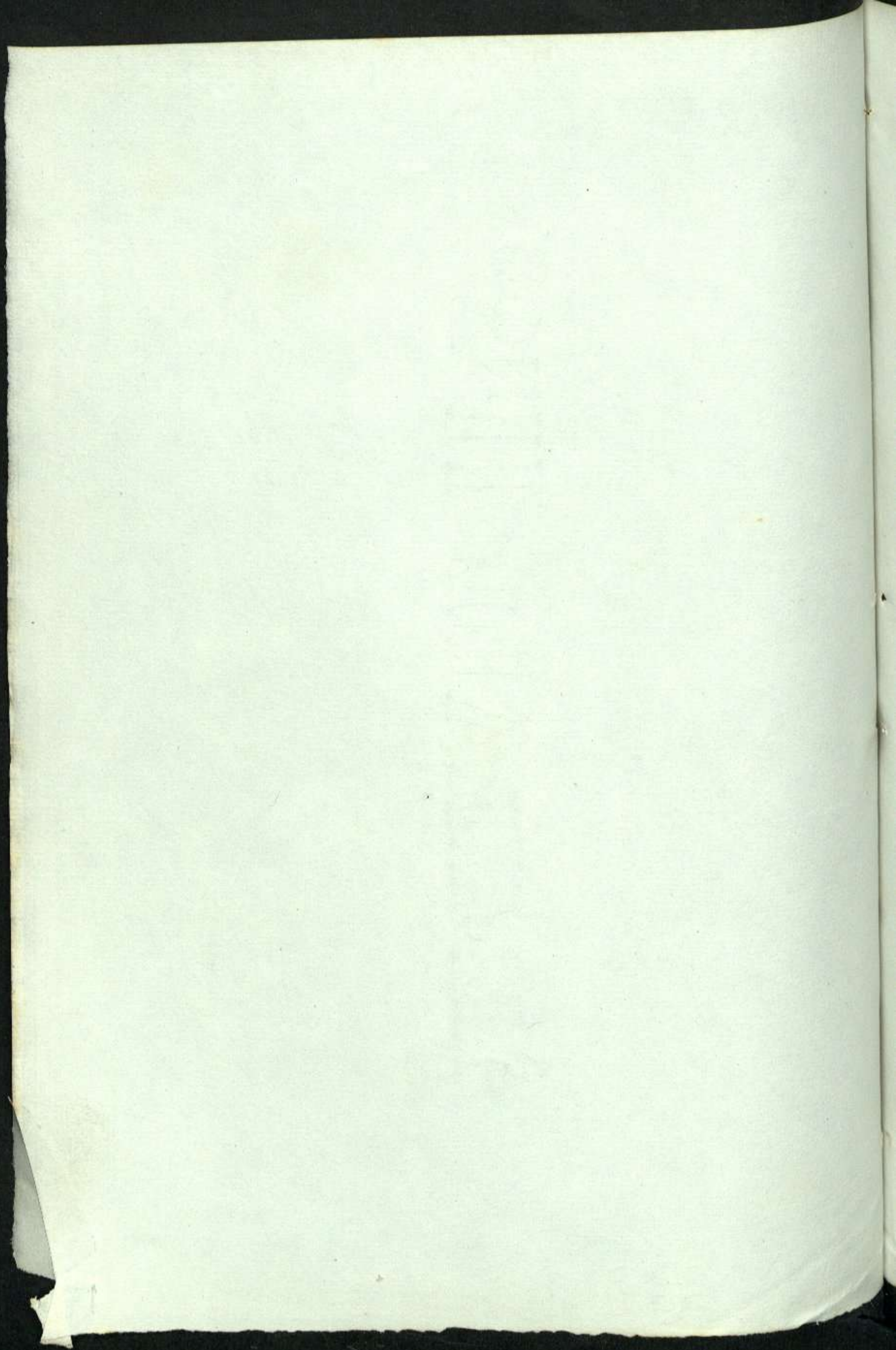
debit: y. cau. en terra,

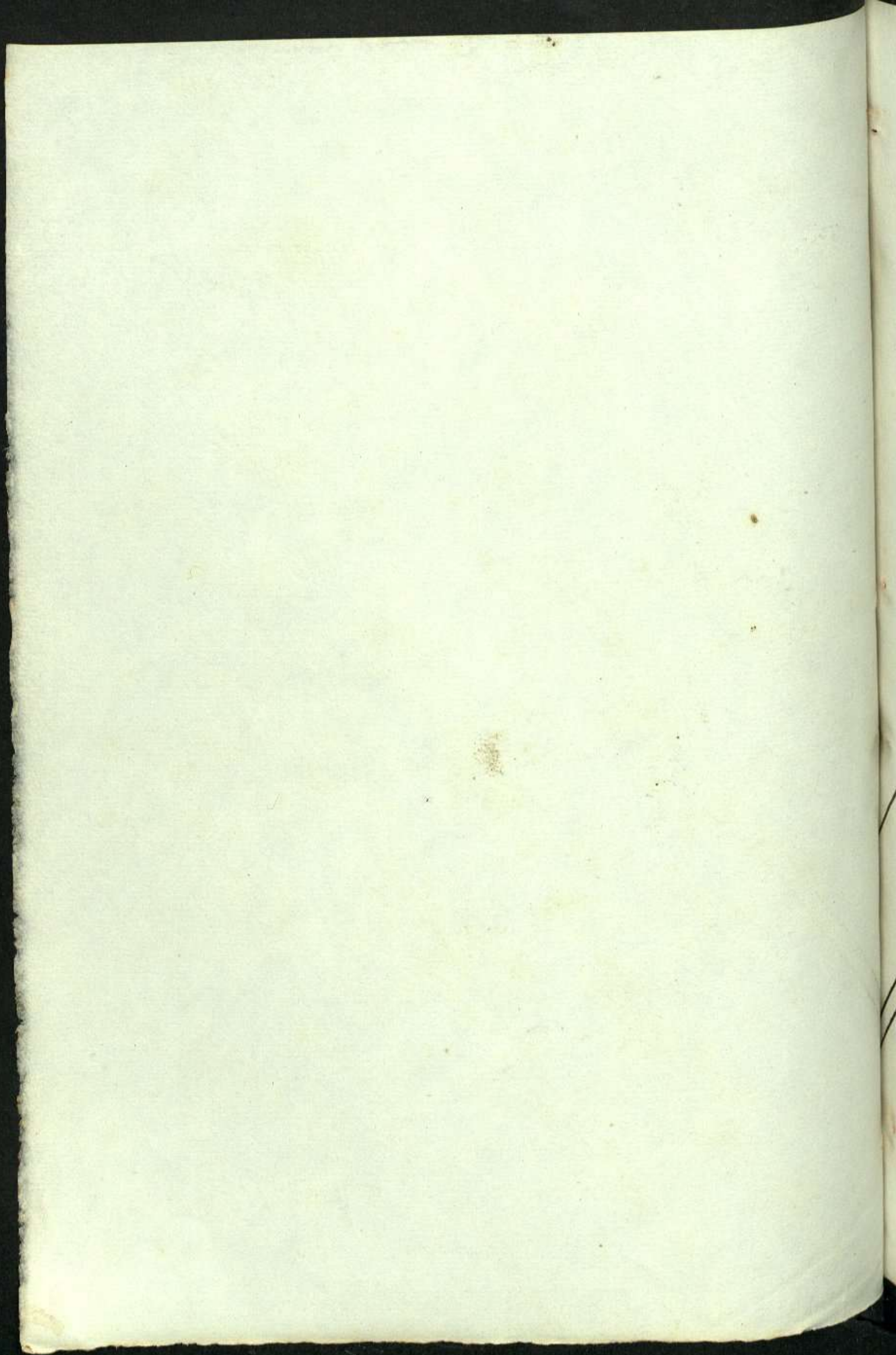
Amor meu!

telo vapt.

fi del acte primer

2.

134

Drama en tres actos.

de.

LA CORONA D. F. ESPINAS.

Acte segon.

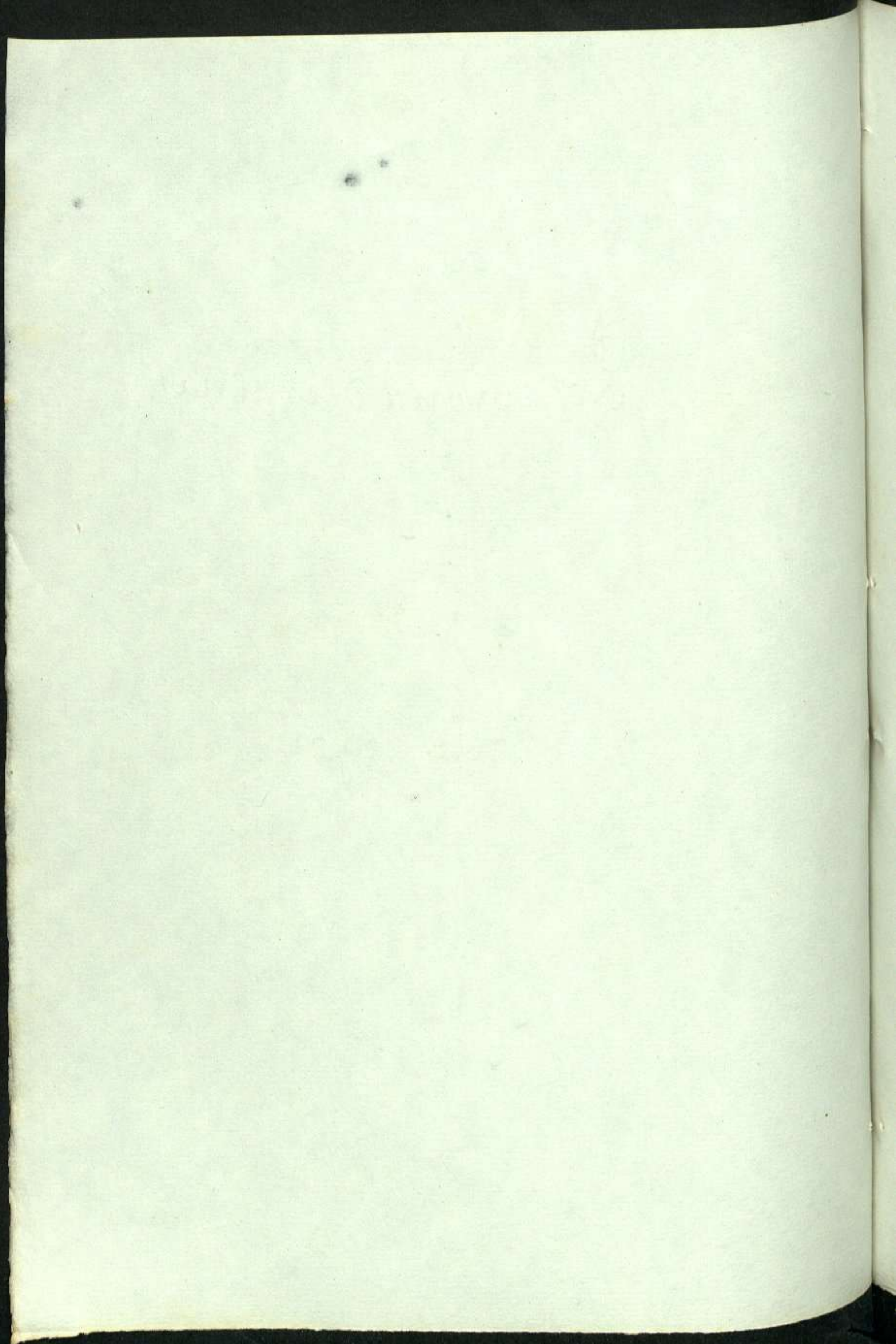
ANNO DOMINI
1700

La corona d'espina

-

Acte regon.

=

Acte segon.

=

La matèria de covaci.

=

Escena 1^a.

A. Climent, desquit. Joseph.

(Revelant molta tristesa. Lo

primar va als braços de su-

tu. banyet darrunt la taula.

paranyus. Esta essentat y

alaba de prou una apuntació)

Eli- Josephi

(Cridant després de l'obra)

Jo- (abonament) i que mana, senyor?

Eli- És me'l favor de dir l'uni.

Jo- Vaig.

Eli- (abonament d'arrimar) Creech que n'hi ha una prou
perquè 'm serveixi. Segui.
estich de l'amistat seva.

(D'aba y fien l'apuntació)

en un solc y. i plech en sa

entera.)

Ell de mi també ha rebut
molts favors... Si no es a casa;
com espero, confias puch
en que aquesta indicació

bastarà. Se qui ha tingut
ingressos recents. Hloquèm-lo.

(Banea i plech va a

la taula y eserin l'edre-

ra.)

Si: jo matèry l'hi he de dir.

Se tracta de...

(obpareix Joseph al una
mossa l'anyava y la col-

loc davant la taula)

Jo-

Bona nit

Don Climent.

Cl-

Bona.

Jo-

Com! Just

ab aqueix temps qu'està fent?

eli- Ya cessa de ploure y puch-
No he de anar molt lluny.

Jo-

Si vol.

que jo...

eli-

Gràcias.

Jo-

(qui abatut.

està 'l pobre!)

eli-

Abia senyora

Digas que l'espero.

Jo-

Ab punt.

(Potsi ella 'l convencera,

de que no's moga. oby! algun

non desfici va portar

aquell telegrama: Ju,

desde que l' va rebre, escrit

à la cava 'l fort disgust
que va darli.) Si senyor
ja hi vaig; ja hi vaig.

138

Escena 2^a

Climent Després altre volta Joseph.

=

eli - (Després de ben meditar.)
i Degut
es lo que faig? Binch familia;
cert. M' esposa està en lo just.
fentinho observar; pero ell es
germà meu gran, y li Duch
tant afecte! Ell representa
mes que jo aquells qu'han sigut

nostres pares... y auxiliants,
auxilis d'un pare. No puch
repensar-mhi. Es desgraciat
y això m'obliga més: vull
fer lo que el pare faria,
trobant-se enloch meu.

Jo-

Ja surt...

Del ves més?

Cl-

No, Joseph més:

Ah! Si. Si m' demana algu
siguent fora jo, que tinga
la bondat d'espera alguns
moments; jo procurarè
tan prompte....

Jo-

Si! ho tinc sabut.

(do de sempre: massa bó.
 fins en lo mes remenut
 Quant tornava a ser lo qu'era?
 Bem que moig: e'as perdut.)

Escena 3^a.

D. Climent. Coluquint. Dª Angeleta.

(Aquesta durant tota l'escena,
 parla ab aq^{ue} reconeix^{er} que
 no acerta a dominar.)

Clim- Ella ja está previnguda.
 do pas important, donchs, queda
 donat.

Ang.

i Me Demanas?

eli - (Vendo ara ab esprenda amabilitat)

Si.

Vaing alli, sabo?

Aug.

Ab aquina

vetlla qu' esta fent?

eli -

No importa.

Demer corren per America
sunt y... he de tenir el diner
a fi de veniarli per Metra.

Aug. - De modo qu' estar resolt?

eli - Si... si... per deu, Congelata,

no tornis a...

Aug.

Esta molt be.

busea diner, en matllea

grans sumas...

eli -

Per non gamma

son. Si à Dieu plait la miseria
no m'indrà d'arunt, per po.

Sab que no queda alguna venda.

Aug- Benim una filla!

Li- Oh! Ho sí!

pro mentre ignori, com queda
convingut entre tu y jo:
que ignorava...

Aug- ¡Y sí s'entera!

Li sab que perts tant?

Li- No, no!

No insistis! Pensa qu'ella
pot afectar-se 'm fa un mal...

Se miran meus goigs y penas
en los seus com un mirall,

d'esquisida trasparençia,
la veig alegre y mon cor
es com romantje hont s'hi senten
joyosas, remors de fullas
y contadessa d'auçellas;
la miro trista y s'ampasa
de tot mon ser la tristera.
soch lo qu' ella vol y soch -

(Permitent y plorant
à la seguida, es à dir mo-
mentament interessat.)

¿Deus? m'entorniepo - y ja m'enculla
qu' ella - elles no! no! no puch
dubtar; fora una vilera.

Amig - Recorda, que sa salut

es molt delicada!

eli-

Oh!

ang-

Pensa

que cada dia ho es més.

eli-

Cruel!...

ang-

No ho soch gens te modesta

la veritat.

eli-

elles si ignora,

com hem tractat...

ang-

En fi, deixa

l'iner: dona o disereció...

a la humanitat entera

regala; si vols; tot hom

t'esplota: la parentela,

els amichs, els coneguts...

eli- Angeleta!... (Ab certa energia)

Ang- ¿que vols?

eli- Lèssa!

Ang- Ya he cessat.

eli- Altres no foran,

ahi noson com tu ets.

Ang- (Ella, ella.

altre cop!) ¿Vols dir la Rosa?

La imatge de la primera

dona... Gracias. (Ya no's pot

tolerar tanta insistencia.)

eli- Jo no dich... Res: me n'hi vaig.

Es odiosa la conversa

que promous. Tens prou talent

per comprendre'ho... (Pausa.)

Pobre mena!

No, Angeleta, que no sapiga
se del modo que l'altera
lo mes poch disgust... Adieu.

(L'entra i d'm Angeleta
y li pren les mans)

Adieu, esposa... Oh! Be veia
fins, mirarme. Al fi voldras
que m mortifiqui la idea
que vull tenir de tu... Oh! no!

(Fa las pregunta ab certa
energia y la nega en
vista de la mirada serena
y continguda d'Angeleta.)

Perdona... T'he ofés. Ma ofensa

Disimula... Yo... tu... en fi:

(Ha pas una mica de

de Angelita.)

Deixam cumplir. y... la teva
bondat m'implena de goig.

Tu sola seras la reina.

de la meua anima... adieu.

Torno aviat... Gobre tot qu'ella
no entenga res... Disveig!

Vaja! no m'guardis quimera.

Sigas bona... la bondat

es la teua esposa meua!

(Desde'l pas de la porta.

mirant a de Angelita.)

(Oh! rigor immesent,

que cruel ets! Com envenenas!
 Dominat cor: esta esposa!
 Oeus filla: te Deus à n'ella!

Escena 2^a

Donna Angelica.

=

Contrariarme! Ah! Ho conseguere
 ja fa molt temps! No insistia
 avans, com ho fa... edia,
 y avuy, avuy no cedire!
 Ah! atura, ni reprimere
 lo seu dol per retorne
 à n'ella. Brindè de viure

lo que imagina 'm fa horror?
Vull sortir aviat de temor.

Si, avuy mateix ho haig de veure.

Escena 5^a.

1ª Angelita. D. Simonet.

(Ab llarch vent, paraguas
betas de pluja etc. Sem-
pre la pastellita a la
boca y sempre dispa-
a donarme.)

Sim. Bon soir, cusineta.

Ang. (molt després.)

Ahi ets tu?

Qu'estranys amenassant pluja.

Sim- Can sols gotim: no me n'emutja,¹⁴⁴
sinó al contrari. Ab principi

he sortit per veni aquí.

He escrit duas horas y pico

requidas y... ja...

Donc-

M'esplico.

Uavoras...

Sim-

Esclai: sorti

necessitava. El cap meu

estaba calent y molt:

La plujeta per mi es sol:

Sabs? Pro estich content.

Donc-

Ya's ven.

Sim-

que practich sochi pro ave hi penso
he trobat al teu marit.

tot stravat... tot parsit...

Que passa? Temps ha començat
a tornar.

Aug.

(D'ivament a ab gran
interès.)

que?

Sim.

ab tu tan doçil y atent...

(Angelita i neta i
Simonet.)

Aug. No has notat, oy?

Sim.

Donament

m'ha semblat algo nota.

Aug. Y... has sospitat?

Sim.

En aces.

Aug- Y has cregut...

Sim- Hi cregut veure...

Aug- Mes que veus?

Sim- Crech que... per veure

lo que crech. vull veure mes.

Aug- Explicat clar.

Sim- Oh! Exposit

es farse de la aparencia.

Aug- Pro...

Sim- Es tan fonda la conciencia!

Mentir tant la realitat!

que molt sovint en la vida,

per mis que sembli impossible,

la veritat es increible,

y es de credit la mentida.

Me comprens ara tu?

Aug-

Prou.

Pero; n' estàs ben següa?

Sim- Com de que m consultas tu
sense que m vingui de nou.
Tant segü com de qui ell.

Aug-

Que?

Sim- Per... continuà aquí venint
y las relaciones seguint,
bonament, podria potse...

(Vansa. Cest misteri.

D. Chinnel dona

una ullada recelosa

à l'escena)

Aug- Parla!

Jim- NO woba' ab frecuencia
la Rosa. Sabo?

Bonye- Sintipatica
li es!

Jim- Pse! No li es molt simpatica,
y en cambi, n'hi es molt l'ausencia.
De'n Navésset.

Bonye- ¡Recelós.
n'esta'!

Jim- Genyal que un bon fi
essós lo que l'porta aquí.
Prova amor, l'esta gelós.
Bingo es positiv: si algu
ne dubta, en forma zerrilla,
un capital men....

Aug-

Ma filla

m'espera. - Ya m'entens; tu
pots entrar després que jo
li hagi envahomat de -

dim.

Si.

Vindré per... per endolei

(Priment una
pastilla.)

lo que cal fer ab Dolsò:
que si pastilletas uso
per fer Dolsas las boquetes,
gasto també pastilletas
per l'ànima, y may refuso
previsió, judici y mon
en pro de braves cosinas

com tu, preciosas, Divinas —

(Ha agafat una mà
de D.º obregada i hi
fa un petó.)

Obregada - Simonet!

Simonet - Dispensa: echi son
costums que olvidar me costa
las apresas a Paris
per una cosina aigis
no trobo millor resposta.

Obregada - Deixa la galanteria,
y a preparar luego anem
lo plan millor. T'esperem,
;no?

Simonet - Si: Dona: en mi confia.

Deig que 's necessita toctica.

Ang- Molta!

(Va separada y a

distanciar.)

Sim-

Cal lligar molts caps!

Ang- Si.

Sim-

Ho proenvarém. Ya sabs

que lo que t'convé es ser practica.

Ang- Fins a aviat, donchs.

Sim-

bu revoir

Ang- Medita bé.

Sim-

Ya medito.

Ang- Del teu talent necessita.

Sim- Sabs que no t'ha de faltar.

(Ser oà.)

Escena 6^a.D. Simonet. Lucy. No. 2.

=

No en va ab la gent de gran to
 aquí 'm faig com a Paris.
 Me jeje. Veig qu'és precis
 suavisar la situació

Observo, noto l que hi ha
 y un remey sempre s'aent...

Fitxos qui te la virtut
 de saber Dulcificat!

Obipò 's presenta inarmonich;
 los genis qu' aquí s'ajuntan
 no lligan, se contrapunton

y, res... il faut être armé.
De vell vert y de Menger
tatpin mon pensar y escriure...
Pobrets! No saben que vivre
vol dir... fer dels lo deber...
Pero quin ayrot se giva!
Banquern.

(obl anar à tenir la
porta lateral oposada à la
de sortida de brujeta,
surt Rosa.)

Jim -

Roseta! Oh! Com va!

(Compliments!)

No - Com sempre.

Jim -

Be! Vols prova

una... (Per la partitura)

No. No: l' Dols no m' inspira
tentació.

Sim. (De com l' anell
al dit, per lo meu projecte,
Prepararem lo cop d'efecte.)

Deya...

No. Deyas...

Sim. que un tropell
sento al cor, sempre que penso
qu'estich tant distant de tu
per... admirar.

No. (Sombrient.) Oh!...

Sim. Segui.

Cada dia me'n convenço.

No- Bahi-

Sim- Lligar ab tots voldria,
Compendran qu'es natural,
practich.

No- Ohi ab mi tan se val!
Mentre loquis cada dia,
extendre las relaciones
entre'l gran to-

Sim- Estas burleta,
ironica.

No- ¿Ho veus?

Sim- M'inquieta
el tonillo ab que'm respous.

No- que vots ferhi, amich Simo?
per mes que'l Dols no mi agrada.

me sento... Dulcificada
sempre ab la teva atenció.

Sim- Si. Donchs favor molt bé
en endolsir mes ton modó

De... allons ja ho sabs,

No- ¿'t incomodo
ab lo que 't dich?

Sim- Atén:

No- ¿que?

Sim- Tu fas arriua al quin pis
caritativs sentiments.

No- Si: ave mateip... (Valent dir que in via)

Sim- Prou! Deus

De Dalt. (Afirmació de Noa) Donchs com no ets agra
a casa; caritativa

ab el formal pretendent
de la Pilar? Francament,
s'ha notat qu'hi estàs esquiva,
poch amable, poch...

No-

Es cert.

Jim- Ho confessas?

No-

Sens reparho

Jim- No ocultas...

No-

No se' ocultarho.

Jim- ¿Deus, dona? obispo esto que t'pert.

Primer, la teva mania,

y segon, la teva falta

de... talent practich, que salta

a la vista. No t' voldria

d'altre mena.

No.

(Un poch agrandi) 151

¿Has acabat?

Sim. Ab dos mots, si aripis t'agrada.

Yo't voldria més fiedor

dintre de la realitat

del non, més pràctica.

No.

Bè.

veig ton intent hont arriba.

Tu'm voldrias... positiva,

pro molt positiva; oy?

Sim.

Bè!

No.

Ja.

Sim.

Lo bastant. Tu coneixes...

No.

Si: coneix que com més va,

mes antipatiek se'm fa

lo paper que m' reparteixes.
Sim- d'hipi t' mantens tant soltera
com lo dia de masenda,
perque t' es desconeguda
la teoria verdadera.

Te vas tornant molt devota,
y acostante massa al cel,
no mes t' inspira verel
li del mon. Et's una nota
discordant, et's excepcio
de la regla general
perque ab la eterna moral
al cap, tens la excepcio,
sempre als nobis y ay! aipis
lo pobre cor s' encongeix;

y... en fi. Rosa, que's coneix
que no has estat a Paris.

152

(Dansa. D. Simonet)

responen la solista y per

altre partellm.)

! Sentir que d'això m'acuses
qu'així m' tractas ab cordu
tu, infelis, justament tu,
vell solter que tant abusas
del teu estat, olvidant
l'avansada edat que tens!
Pena m' fan tos sentiments,
com tos d'ias me n fan.
Cotrant fe, amor, virtut,
traduint, en dimer somant,

lo mateix tot lo més sant,
que tot lo més corumput.
nivant ab fredor de gel
que al entusiasme fa guerra
igual la pols de la terra
que las estrelles del cel,
aqueixa gent en la qual
figurab, tu, satisfet,
me fa sentir aquí fret. (ds. m.)
un fret intens, y glacial.
Per so es inútil, Simó,
emplea ab mi la teua tactica.
Jo ni vull, ni puch ser practica,
hi ha un abisme entre tu y jo.

(Pausa.)

Jim -

(Dormient.)

153

Molt be, Roseta, molt be!

Ya veig que no tens esmena...

Me fas Mastima. Et fas pena...

No! ab tu enfadarme no si.

(La cosa urgint. Si. Y Del cas

(Amutem)

es pràctic que... bonament
resolguim... Oh! si! Es urgent
precipita l' desenllàs.)

Bientot, noya humorística

Ma, ja, ja, ja! - Tu ho vols? Sera!

M -
que vols dir?

Jim -

Ma, ja, ja, ja!...

Hasta luego, Rosa... mistica.

Nel de deu. malva d'olo
suere candi. glop de trel,
gra d'anis, clapa de cel
totat a vous tot a bièn tò

(deu oi)

Escena 4^a

1. Rosa.

=

No comprenech! Mes que m'importa
lo que vulga voler dir.

No m'he pogut contenir.

Oh! qui tals afronts suportar!

=

Escena 8^a.

Nosa Joseph.

= (Abquet entra ab
precurseis.)

Jo. - La porta oberta... soleta...

Intro.

No. - ehi! (Impressi.)

Jo. - Poeh jo. En tot lo dia

d'ovuy encare no havia

pogut parlar una estoneta

ab vosti. El daba fatich.

Dab que no puch ferhi mes.

Pero; que te?

No. - Res.

No-

Oh!...

No-

Nes.

No- Nostè m' enganya.

No-

No!

No-

Un pic

No- No! No ho cregas Josepet.

No- La sort li ha estat traidora
prò estich següi fermament
senyoreta -- de que hauria
sigut -- vull dir que seria
que deu ser -- que -- Ma m'enten.
No m' se' explica però aquí
dins, la estich veient casada.
contenta y enamorada.

No- Oh! Bipó sí!

obipò si!

Yo hauria estimat l'espos
 ab amor tant verdader
 com lo sont el mariner
 que arriba a sa llav goyòs.

(abb creixent oclat.)

Di: Joseph: tota confiada
 à un espos digne de mi
 aquí, eternament aquí, (li era.)
 hi hauria tingut estada.
 passió que la Dolsa llav
 hauria anat embellint,
 y animant y afavorint,
 y fent del meu cor, altar

De tot lo just y lo hermos
que comenteix nostra vida
en aquell goig que comida
à fer a tot hom d'itipòs.-

Mes ja ho sabs: Deu no ha volgut
y... soltera 'l mon me veu.

! Benchit el nom de Deu.

y qu'ell me donga virtut!

No-

Oh!

(Molt entremés o

arpiça una lligüi.

ma.)

No-

obliqui ve, t' deixo.

(No a promissió aqueta

paraula y fins a vent)

Escena 9^a.

Joseph.

=

Ho-

Endavant!

Sempre mes trista y mes trista!
 Y pensar que hi ha tantas mossos
 que no valen ni la mica
 mes cosa del qu'ella val
 y troban qui las convida
 a casarse, qui s'hi casa
 creyentse qu'ha tret la rifa.
 Hi ha aqui esta la prova l'una
 qu'es un àngel; res, per tria,
 l'altre que no es àngel, apa!

pot triar y ja ha fet fira.
y ja es nuvia, y... Si'l mon
es mes bestia cada dia.

Escena 50^a.

Joseph, Pilat.

=

(Obquesta mes polida
que en l'acte primer)

mes agitada generosa)

Pi. Com! T'has quedat tot solet?
Tanta por faig a tu intima?
Desde allà he observat be y...
i di faig por? Des qui diria

que jo faig por!... (Co. Mhestul)

157

do- Senyoreta...

Jo no sé perquè s'invita...

d'aquies modo. No sab que

no li convé, que perilla

la seva salut quant...

Pi- Hola!

Bambè a metje te dedicas

Joseph! Metje y diplomàtic!

do- Yo...

Pi- Si m consto. Tu conspiras

ab ella.

do- Calmis!

Pi- Si jo ho sé!

Contra l'Enrich que m'estima,

que m'ha promès fer-me d'ell,
perquè això a' tota dos invita,
¿No es cert? Ella està enfadada,
¿gelosa, perquè l' voldria
per ella ¿oy?

Do.

No!

Pi-

¿A mi que m'contas!

De seguir que m'avinçariam
casant-me jo ab en Navis,
y fent-la a n'ella la Digna
marquesa de Mont... ¡aja!

Do.

¿Vol dir?

Pi-

que dema al mitjà dia,

seré promesa, y seré... (bot)

¿Quina tos tant aborrible!

To. Calmisi!

Pi. Basta, Des...

(Pausa.)

To. (Després d'una pausa.)

Dispensi

a un pobre vell que petita
l'ha vista, si s'ha atrevit...

Pi. Quedas dispensat.

To. (da filla

no fora 'l qu'es si la mare
fos del modo que devia.)

(ben vici.)

(moltos una div. en.)

Escena 11^a

Pilar.

=

Abipò ho se de cov. da tia
Kosa, òdia al promes meu
perque no pot ferla seu.

Oh! com veig ma antipatia!

Contra ella. Casi'm fa por
pensà en tornar a sentir-la.

La detesto: sí, aborrí-la

es poch. (2^a) Oh! quin tremolor!

Es dels nervis un epès.

Ma'm calma... elles calmarà
quan boqria... Manià, manià!

No! Res... Yo vinch. No, no es res.

Escena 12^a.

Enrich Joseph.

(Los primeros versos de la p. 160.)

Enrich dona una tarjeta

a Joseph.)

No- De modo que a la senyora
sobornament dech passà avís.

En- Dols a n'ella.

(By don Navés!

ave si que ja l veig fora!)

De combat!)

En-

que fas aigis?

passat?

To-

Res, res senyoret

Ja veig. Quina rabia dona
haber de servi ei ni aquest
parroquia.

(Desapareix)

Escena II.

Enric.

=

En. Ah! mira'l vellet
d' un modo. fins ell abona
que fassi'l que penso fe.
valor y serenitat.

per donà 'l pas que m'convé¹⁶⁰
Es necessari desfe
poch a poch lo començat.
La noya te certa ton
escament, qui es un fatich,
y un caracter preleusió:
el papà que no es tant rich
com areya, es un generon
que i quedarà sense res,
deipant diners, a aquest pas;
la sogra m'fa massa cas
y.. no m'va tot lo demèi.
No obstant, sento impius aliu
de Terminar la aventura,
ja que la sort me sorrin

Per motivi una ruptura
may falta excusa ò motiu.
preparavimla desde aquest
moment, jugant ab la estrella
que in protegeim per complet.
Ligas practich Euriquet,
Com D. Pimò t' aconsella.

Aparcim Nora
atravesant la excusa
saluda y va a retirar-se

~~15~~ Escena 15.

Eurich Nora.

=

Eu. (Alh. ja ho tinc)

(a Nora)

Vol ferme'l favor
de dedicarme un instant?

Ro. Faig falta.

En. Oh! no serà tant
urgent, que per un favor
especial...

Ro. Digni.

En. Ela y breu.

Portè te una prevenció
molt gran contra mi.

Ro. Jo?..

En. No

No negui. I que tothom veu

Ro. Si prevenció dirme vol
de la precaució que...

Qu. Acabi!

Res. Temo que potsi el meu llabi
l'ofengui, que ofendre sol
veritat dita ab franquesa
obligada.

Qu. No, pot di.

Res. Donchs a que negarli? si:
un deber sobre mi pesa.

(marcat)

Contribuhí a fer molt ditposa
la filla del que jermà
considero.

Qu. Y bē?

Res. i Espera
puh en que vortē i impoza

igual deber!

En (Me molesta
y me irrita sa mirada.)

Ren (oh! sa cara veig turbada?
perque resolt no contesta?)

En Deya---

Ren. Resolt a triunfar
esta? A cumpli un compromi
a pesar---

En De... un tal Narcis

que...

Ren Yo no he dit---

En Vol callar.

(Justament es lo que m mou
a persistir: ell y tu.)

Ros. De modo que está segü
de voté mateus?

Lu. Ah! prou!

Ros. Soupiu contenta m retiro,
Eurich, ab lo seu permis.

Lu. Ah! ja?

Ros. Vêurela felis
podre: ditpoca respiro.

va a entrar y apa-
reix D^e Angéleta.)

Escena 16.

Lo mateus D^e Angéleta.

Aug. Ah! tu aquí, Rosa?

Oh! sí: anaba
a retiram y l seuyor..

Ja me n vaig. (casi m fa horror
sa mirada.)

per la vivitencia en que
Dª Angeleta te clavade la
vita en ella y seu va a
poch a poch.

Aug.

(Y no li pensaba!)

Cena 17.

D Angeleta Purich

Aug.

Segui. No esperaba tanta
puntualitat

Any.

Digui.

Eu.

Dech

dirli qui he d'aplassar l'hora
d'esser gendre de voste,
es a dir, fill amantissim.

Any. Oh! y aiyo?

(molt sorpresa)

Eu.

(fugint turbació)

Veuva, no se...
com... Res: motius de familia,
impediments inconvenients,
obstacles...

Any.

Dispensarà
que li diga francament
una cosa?

Si senyora.

En
Arg.

qui ab sinceritat sa veu
no parla

En.

(que bé fingeixo
pràctich com D. Simonet
sò y m' admiro.)

Arg.

parli, curich,

parli sense cap recel

Diguim clà l que'l preocupa.

En.

Donchs li dire clarament.

(Ara ve aquí'l gran efecte
diplomàtic.) He comprei,

per lo que m' ha dit, fa un rato
la...

Arg.

La Rosa.

En-

Si.

Ang-

(l' torment

de sempre; l' etern obstacle.

sunt ja.) Segueipi...

En-

He vist be.

que m' combe avans de tirar
endavant nos pensaments,

asegurarme d' un modo
positiu, clar, evident.

primer, de que soch simpàtic

à tothom; segon, de que

la Pilar realment m' estima,

es à dir, que no m' atmet

per ressentiment contra altres,

sino espontàneament, y sense

De que cert Narcis, così
en no se quin gran, que ve
aquí, i venia i vindrà...

Abny-

Y ella ha estat qui...

(Alsantre ab gran
imitació.)

In-

Clarament

no m'ho ha dit, mes... ha parlat,
senyora, d'un modo que...
que m'obliga a demorar
ab moltíssim sentiment
del meu cor...

Abny-

(Molt energic.)

Indigna! Oh! Basta!

jo se lo que m'toca fer.

In-

Als pens de vostè, senyora:

Aug- Oh vergonyoi-

En-

(He estat immens!)

Escena 18^a.

Los matinos D. Gimonet.

=

Sim- Adto! On alleg (determinat à Pu.)

Cinck de sortir

Pero espliquim bonament...

No se'n vagi tant depresso...

(Trayentli la pub de

damunt.)

Necessito sapiguer...

Una pastilleta.

Pu - (No acceptant.) Gràcies,

Jim - Angeleta... (Est elerant.)

Ang. - ¿que?

Jim. - ¿que tens?

Ang. (que t'ha fet el caparró que'l mous tant.)

Ang. (La ira m'encien.)

Jim - (Això es poch practich, amiga.)

Ang. - (Y ho serà lo que vull fer.)

Jim - (Yes...)

Ang. - (Lo que has indicat.)

Jim - (Bòcola.)

Pu - Senyora, als pens de vostè

Ang. - (Des ab ell.)

Jim - (Si; això es lo practich.)

Dony- (T'es lo explicar.)

Sim- (Ho parè.)

En- (Dus apart.. Mes escamiat.)

Sim- (Aqui de lo parisien.)

Dony- A la vista ¡ay! (Donant la un
à Zurich.)

En- Oh! si senyora.

Sim- A vos ordres chev monsieur

En- Ye feje!- (beent de quincalla
que venia en altre temps.)
la seva familia. Albons!

Sim- (Si no soch jo, l' casament
se'n va à fe una promenade
y no torna.) Albons, Marques.
(Nosa, sabrás qui soch jo.)

Escena 19^a.

Los anteriores. D. Climent. -

=

(de forman los dos grupos
que indican el diálogo)

Clí- Buena nit.

En- (Molt afectuós.) Oh! Don Climent...

¡Com està! ¡I han despatpat
segons volia!

Clí- ehl moment.

La lettra ja esta en camí:

En- ¡Quin cor mes noble es el seu!

Clí- ¡Ho veus! ¡ho sento Angelita!

Oh, gracias, Enrich! Nosté.

es un jove digne y... ho sab,
no seré qui impediment
posi a... En fi' l' men si...

En-

Binch pressa.

Dispensim.

(quedan conversant

ab las mans creixes

Don)

Sim- (Ab d'abny.)

(Si: tornave.)

En- Servidor, Senyora.....

Sim- (Tendat ament a perdre el triu de l'urde.)

Ah!

Hi mis

No insistis en cumpliment.

marques. Insisti es poch practich.

¿Dun? Gosaludo aixi (Ab lo expy' l' burt)

Adieu.

Escena 20^a

8ª Angela. D. Climent - doña So.

reph.

=

(da primera als pochs moments, i després, la ca'l timbre de davant la taula.)

Di. ¿que hi ha? ¿que passa? Estàs molt agitada... ¿quina mal vent...

So. ¿que manon?

Ang. da senyoreta, rosa al meu quarto esperem.

So. Molt be diu (altre negada tempestat.) (Lu va.)

Eli-

Pero...

Ang-

Es urgent.

que parlem ab tu y la noya.
(O ella è jo: no hi ha verney.)

Escena 2^a

D^m Angeleta. D. Climent. Naveis.

=

Ang-

(Indiferent.)

Ah! Itò tu Naveis? Dispensa
si t' despenem sol.

Naveis-

Oh! Vostès

no necessitan que jo...

Ang-

Aden. - Entra.

(A N. Cl.)

Eli-

(Molt trist i Narcís) 169

Ho sento a fè.

pero...

Narcís-

Vol callar?

Eli-

Pipis

qu'acabi...

Narcís-

(dins.)

Climent!

Eli-

Ya ho veus.

Narcís-

Si.

Escena 22^a

Narcís.. Ineguit Rosa.

=

Narcís-

Pipis de dubte he resolt,

y ho conseguinte ave, si.
Rosa...

No- Oh! ell'esperan alli.

(elhorament per
entrar.)

Nav- Un moment, un moment sol.
Yo necessita saber...

No- No puch ave...

Nav- Tant li pesa!

¿Hi es promesa!

No- (Oh!) Si, promesa
hi es ja Navis.

Nav- Verdader
es donchs lo men temit Jany.
Hota esperansa fallida

es ja per tota ma vida!

No - Si! (Després d'un lluyt.)

Mor - Qu'horrible desengany!

No!.. Mentidor!.. No ho puel creure!

Tot lo meu ser s'hi subleva!

Ulla es meua! ha de ser meua!

Ningú del meu cor pot treure

l'arrel d'aquesta esperança

qu'es mon únic paradís.

Escena 23ª

Nosa, Narcis - Pilar.

=

Pi - (el Nosa surt de la porta y

avansa.)

La esperan.

Nov-

oh!

ho-

oh!

(Mosa's dirigint al quart
apoyantse en la muller y
mostrant turbaci6 que

la Dominica)

Nov-

oh!

(Desp6s d'ir a l'anglo a la
maternitat y arribant resolt
a la porta.)

li-

(est veu enmigsa.)

Marci!

(Contra tots dos ma veu ansa.)

(Marci dubta un mo-

ment encara i després d'

171

(davant un puch.)

Mar. ¿Que vols?

Pi. (Parlava l'amic
lo desaire ... sento l'cor
libre encara.)

Mar. Per favor...

Pi. ¿No'm donas la ma d'amic?

Mar. Oh! (Duptant.)

Pi. Pensa que l'amicat,
potser comi de tornada
a una passió comensada.

Mar. Tingeixes.

Pi. ¿M'hi es vital?

Mar. Ho insensat en escoltar-te.

Pi- No.

Mar- Mes... no't se resisti.

Pi- E' he volgut llensar d'aquí
| (do err.)

he volgut cega, oblidante,
per uns moments m'ha torbat
l'ambició, mes ja serena.

Maris, sento fonda pena.

d'haverni un moment dubtat.

Mar- Parlas real?...

Pi- Sento l que t dich.

Mar- ¿do passat?

Pi- Fascinació

Mar- (Serà cert? ehi perquè no?)

Pi- (Res sab de lo del Enrich.)

Mar. Certosa solsa ó delivi
no in deiperi.

172

Pi. (Go venceré!)

Mar. elles... si es cert quant dius...
(Pausa)

Pi. (Impatient.) ; Y bé...

Mar. Si l' dubtar fora martiri
boig; si es que no me correspons
à altre home y ja ets rendida...

Pi. No es cert. (Quèrrien?)

Mar. (Ab cert lloc
primer y després
al via.)

Oh!... Douchs ab mentida
la Rosa m'ha dit...

Pi-

Gi!

Nav-

Bonchs..

no hi ets promesa?

Pi-

No. 'o juro

que no.

Nav-

Juras - y no ments!

Pi- No.

Nav-

Bonchs, ella ¿ab quis intem
m'ha enganyat? Ah! 'o asseguro
que l'odi que sento veire
tant... Enganyarme la Rosa,
la que creya tant virtuosa!
Galsai Nil! - No! No epistiu,
no pot en ella epistiu
tant art en mentirarme.

Digam que no, qu'enganyarme
no ha pogut... Collas? es dir
qu'en compte de proeuwon
entre tu y jo l'armonia
com me va prometre un dia,
ella volia...

Pi- acabav
de destruir ta creencia.

Clav- Gi!...

Pi- Oh! Gi!

Clav- Però no mereix

Pi- Per ço se la despedeix
ave allí. (S'ajuntat a dins.)

Clav- ¿Com?

Pi- Ben paciència.

Venen.

Escena 24^a.

Los matreiros, Rosa. D. Cli-
ment. D. Anjelita.

=

(Rosa aparece demudada

tremula y con fejunt

diun visio.)

No-

Di! Veniu raho!

(Oh! El! quin afront!)

Cl-

Mes...

(Del parlar de Anjelita

li miqueta silenciosa.)

No-

Gi!

174

Yo no puch continua aqui.

Aug. No!

Clí- Pero...

Aug- Climent!

Clí- Ah! (Contemintu ab
d'èntal)

No-

No.

Climent. Me'n vaig. En va es
volque contraria a ta esposa!

Yo no he de ferros mes nosa;

Yo no vull abusar mes.

Me trayer: jo era l'obstacle
a vostre felicitat;

no teniu de mi pietat

y'l cel... no vol fe un miracle
per demostravos que jo
no mereixo tal Divera.

do Dubtar. en mi es vilera
y la vilera 'm fa pò!

(Y ell aqui per presencias
tal oprobí! - ¡Quin torment
es comparable al que sent
mon cor! ¡D'l puch suportar?)
Me'n vaig.

Oh - Oh no! (Quin fatich!)
cove... impossible.

No - Y impossible
quant no hi haloch mes terrible
per mi qu' aquest en que estich?

Tot m'hi repta y i conjuva
 contra mi; tot fora in Mensam

Cada casa n'es ofensa,
 cada paraula tortura;
 en cada mirada o mostra
 implacable antipatia.

No'm puch estar, no podria
 estar mes a casa vostra.

Me semblaria robar
 la vida qu' aqui visques;
 veuria injuria y proces
 mont voldria amor trobar;
 com ombra de perjudici
 me evuria. — ehh! si; be feu
 trayentme; aipis m' eviten

mort de Desesperació.

ebipis... oi, aripis pueh Desd'ave

servos Dentora.

(Va à Desmayre.

Moviment.)

No, no!

No es res una turbació.

Me sento mes bona encara.

Eli - Mosai.

(digne impromptu de

2.º acte.)

No -

(Ab Novis miracolle.)

(Ni un mot de Defensa
te per mi... ; Ingrat!) Abden zian.

(Decidida avant que el

fovo. Nou moviment.)

Di - No. no!

Ang - Climent! (Contenint)

No - Cessa! Pau

hi hauria' fora jo. - abo ofensa
 ho has dit tu. (ab Ang.) Del honor meu.
 calumniantme... (Y ell se contesta')

Aben siau... (Ni una paraula
 s'escapa del llavi seu!)

No vull que en etern nequit
 pugas tornar a injuriarme..

(Molt de unghuda)

(esforça molt)

No sabria dominarme

com... fins ara he conseguit.

Pinch amor al treball sant,

y... medís per vime honrada...
(¡Forças, Oh Verge estimada
Forças, que m' estan faltant!)

Escena 25^a

Los mateiros. Gaumet.

=

(escampaña à sa mare,

dona vellata, vestida molt

humilment.)

Don. Senyoreta...

No-

(Ab' esclat d'alegría.)

Ah! Tu... Vos, Clara?

(Da à ell y's)

(coloca al davant)

Jan- Per donli gracies de--

No- (Com espantada)

No!

no entreu! - ab vosaltres jo
vinch a Dalt.

(Se coloca al un bràs sobre
Clara y apoyant la
ma del altre bràs en

lo cap del noyet. en qual
actitut dirigeix sa oïra

triumfal a la familia.)

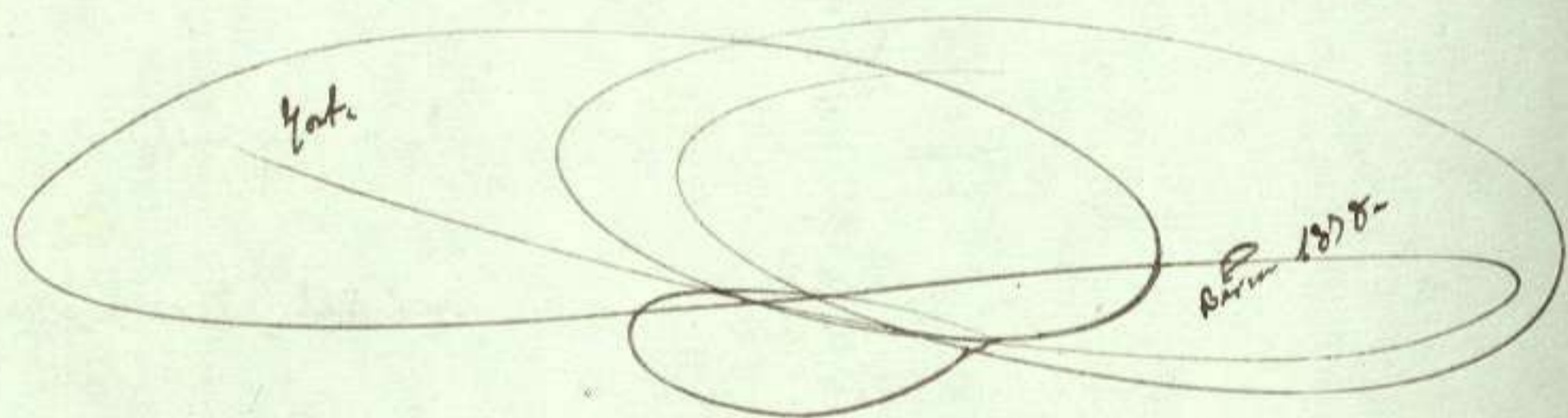
Deyen? Encare

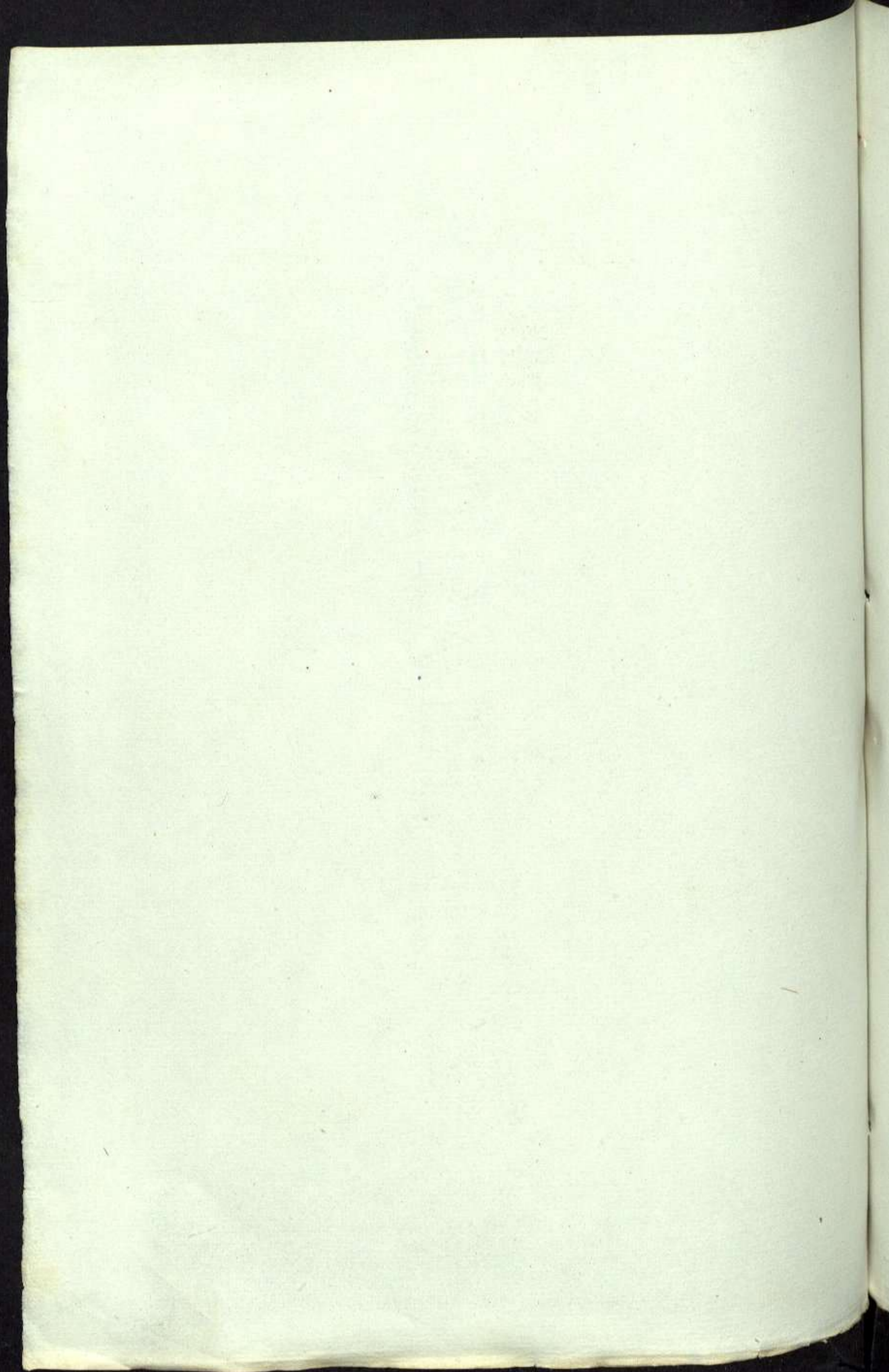
hi ha qui l seu amor concilia
ab lo qu'esten maltractant.

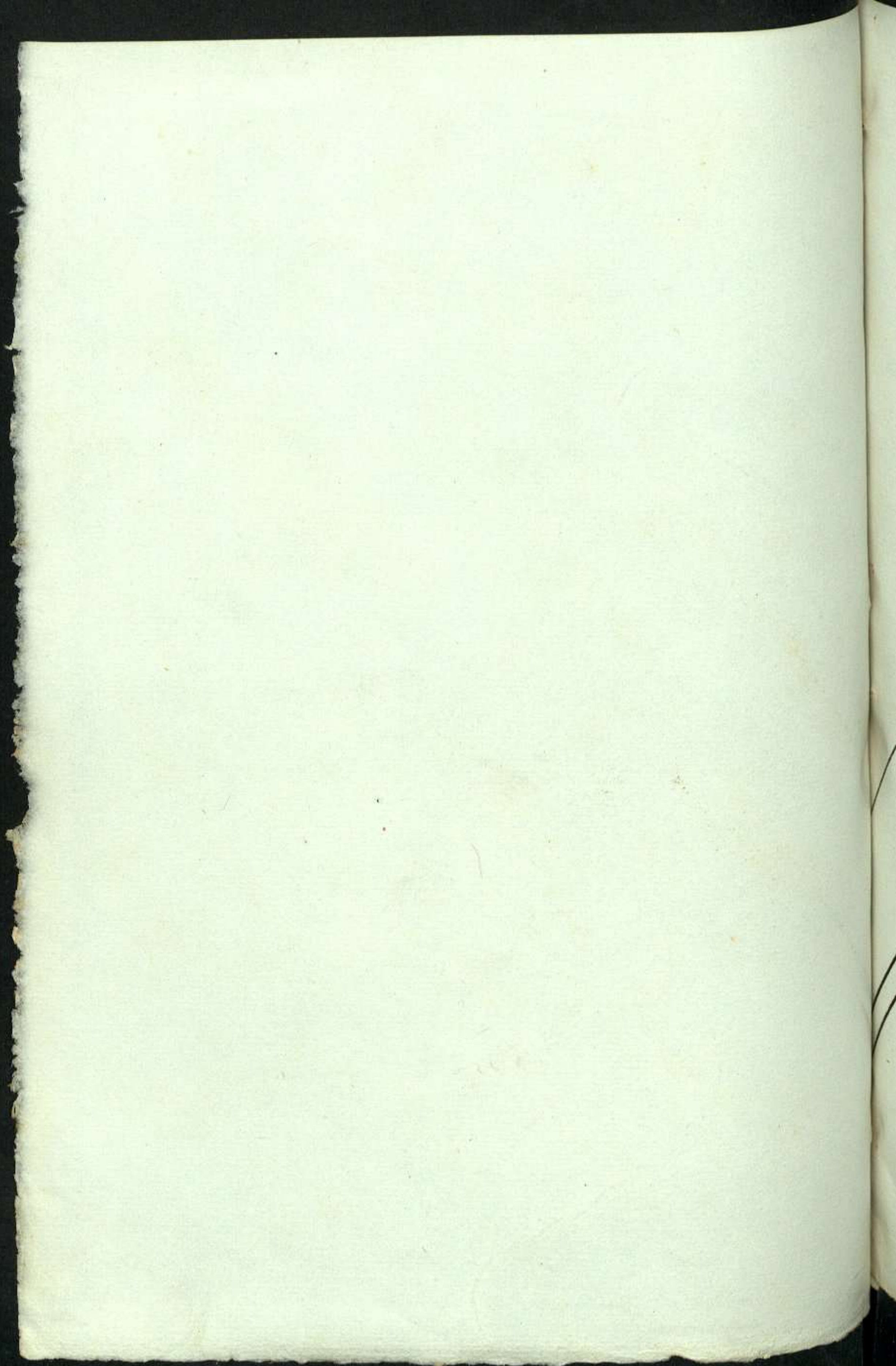
Per avuy m'aculliran....
Son pobres!...., Ya tinch familia!

(quadro. belis rapit.)

Fi del acte segon.

Drama en tres actos
de.

LA CORONA D. ESPINAS.

Acto Tercer.

2
A
M
19
7

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

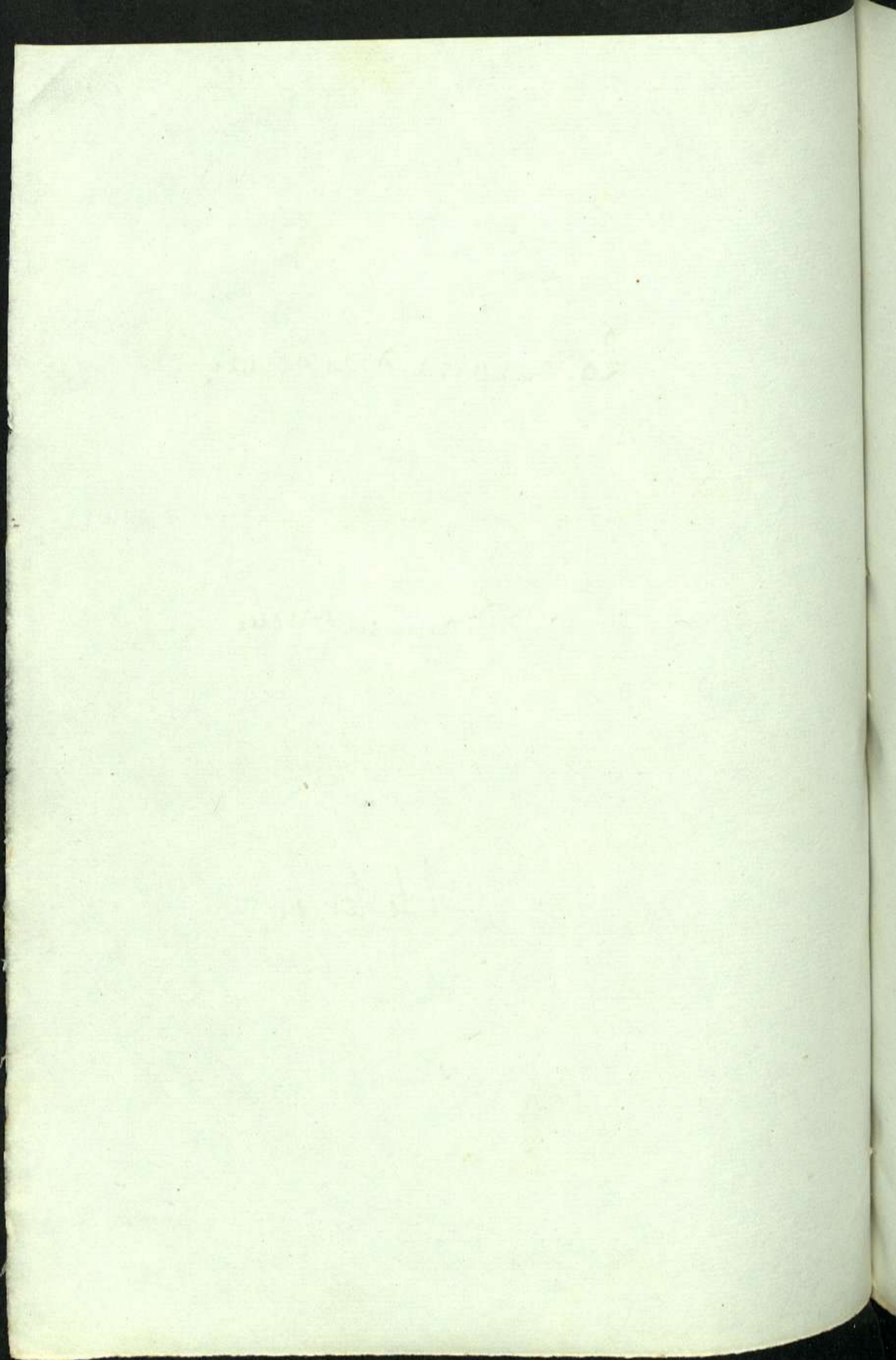
A
M

La corona d'espina.

=

Drame en 3 actes

Acte premier.

Acte Tercer.

igual decoració que l'anterior
 Es de nit, hi ha l'quinquè encès
 sobre un moble del fondo.

Escena 1^a

Clement Joseph.

to puny abatut apoyat lo
 brais a la taula y t cap a la

(a la ma'. lo segon dret a
ceta distancia.)

So. Crequim seuyor, pe'l seu be
li dich, perque li dedh dir,
deipvetllant deipim a mi
vaji a decausar voste.
Contemplin.

(Signant lo mirall)

Pi fa un semblant
mer embouyrat que cap dia
d' hivern.

Qu.

wo.

(sens maner)

So.

quina mania.

tot hom en no creureu; quant
podré ser jo l' any?

Cl.

oh! may

vulgar serho Joseph! oh!

ser any es sovint pitjò

qui esclau: sovint dona ciglay.

Jo.

No par quant l' any comença
a comença el que li cal.

y i para un bon picl formal

y a copia de pensar, pensa

que li convé recobrar

lo terrenno que ha perdut.

Cl.

oh! si.

Jo.

y i alsa resolut

com vortè y no i vol deixar

rebaixar indignament
o afrontar mes.

Clí. Sí, però no!

Jo Si ho veig.

Clí. És la humiliació
major si el remordiment
l' amarga, y jo sento encara
revolta per tantes penes
correr la sanxifera mas veure

Jo. Prou qui ho diu la seva cara.

Clí. Cada hora que va a colgar-se
ab las que l' han precedida
indignitat, sol, me crida
y el cor diu: te d' acabar-se.
Si Josephi: de la nova obra

de debilitat constant

184

lo efecte vaig mirant:

soch un rich que's torna pobre

y's revolt ab tot l'empeny

del anima ai torna ai se

rich com ho fou, jo ho seré

perque de mi soch dueuys

Go. Gunt: ha fet resolució

de esser ho que li vedamo:

per yo deya que'l ser amo

val mes que'l ser servido.

ho ho deya yo mentre'l veya

muntich com fulla cayent

ai las horas francament

ser criat mes me satisfeya.

Clí. De, deipen aipó

To. Ab molt gut.

Deipitro y ai deicausar.

voti.. ha tuigut que vetllar
la nit passada y ei injunt

fora qui ara siguei jo

qui me n auer a dormi

vaji, que jo m quedo aqui.

despert. ligui bon miryo

To estich mirantlo rendit

y consentirho no dech.

Clí. En que..

To.

Cregui al avi. -

Clí

4' crech.

confiança tiich en ti.

185

Jo.

pit.

Escena 2^a

Joseph aviat Simonet.

=

Jo. Me fa condol. - Mon perdit
aquet mon hont las personas
van tant encarras y--

Si.

Bonas.

(malhumorat)

Jo Verbi gracia.

Si.

Ja he rebut

un cop d'aire.

(pe'l coll que s'toca)

Yo. Eitranuy fora
que l' cop d'aire no sortis.

Si La pilar?

Yo. Aūpin, aūpin.

Si. Lo senyo?

Yo. Dorm.

Si. La senyora?

Yo. Dorm.

Si. Han vetllat?

Yo. No no cal di

Si. M' han demanat?

Yo. No senyo.

Si. Hi haqut mei deiori?

Yo. No.

Si. Mar de fondo?

To. wo ho se.

Si si

To Donchs si.

Si. Ha virgut l' marquis
a demanarme?

To Ni en palla
ni en pots l' he vut.

Si Vulgar, calla.

To (Beneyt.) callo.

Si. wo tem ves
mes a dirn?

To wo.

Pin sempre aqui

ti. ; eh?

To. sempre.

Si Molt bon garrió

To Gracià.

Si. Donchs pot saber

To Wo.

Si De in wari...

To. Mes se d'ell.

Si Si
de la Rosa? (trich encara
esperanza.)

To Tampoch d'ella

Si Mes se in diu, pobre donzella.

To Mes, (lo babau la plany ara.)

Si Es diu que ---

To Ab son permís

Si pot retirar-se.

To

pinyolot.

Don Quicalla Tabalot
figurinot de Paris.

187

Escena 3ª

D. Simonet després Eurich.

=

Se Aquista es una madeixa
y cal desembolicarla
tenint compte en no esbullarla
mes. Es preci fer veneixe
ab calma, la simpatia
en lo cor del marqueret
Le voila tot lo secret
del objectiu qui ara m'quia
(prent una pastilla)

cal dulcificà altre cop
lo que i anat amargant.
Atrevit es lo meu plan
pero no hi veig altre adob.
Serè practich com vull serho
com he de serho hasta el fi
oh! vaya si ho serè.

Qu
mi te. Aqui

Si Bit! Orato na l'espero
Gracià.

Qu. Orren dignim que intenta

Si Intento, acostis-mes

Qu Digni.

Si. Intento que no s' derdigni

188
altre vegada, ab afrenta
de qui aqui l' ha acompanyat
de lo dit.

Qu. No in so culpable.

Acas jo he sigut variable?

lo que aqui dius ha variat

han sigut las mil y una

circumstancias que primer

se presentaban tant bé.

Malota ella, la fortuna

del papa molt disminuïda,

y pitjor que tot, amich,

la incertitud en que estich

de si la pilar te alguna

llavo del enter amor

que deitjo a favor meu.
mei clar, jo me notat que ven
eu mi sols noblesa y or
y molt poch mer: afegeixi
a tot aixo lo de avans
Total: datos escamanti
que fan que jo in reprimixi.
Citaditica puerita
que a repensar me ni obliga,
que ni etrava, que in fatiga
perque no es suma, que es resta.
Resta, oi, resta fatal
d'aquell total que deliro,
avuy la miro y ay! miro

molt petit el meu total.

per ço sols com bon amic

y per obra en caritat

he vingut, ni ho ha demanat

vonté, y ho veu. ja aquí estich.

disposat sols a aliviar

lo qui he faltat ab ma ausencia,

viuch a cubrir la apariencia

pero... no in torno a lligar.--

ni no s' cambia l'aspecte

de tant punt negre en punt blanc,

ja veu que li parlo franch.

y que vaig en linea recta.

no massa.

Li
En

Li curatono en plata,

com un home pràctic, com
desitja vostè a ~~tot~~trou,

di. Y si'l desconisol la mata?

Qu. Matala! Parla formal?

no s morirà, y si s mort
serà efecte del amor

que m tinga.

di.

Voste es fatal!

Qu

Soch positiu com vostè.

soci de sa mateixa escola,

vostè es carn, jo ungla.

(marcat)

L' temps vola

Deipenho corre? Crech que
convé abandonar un plan
que a cap conseqüencia diu

190
Ti. Calli sento arriba' algi

Wav. Bonar.

Pi. Oh! Warci! Avant.

la exclamació' contra-
riat y ab gran sorpresa.

se donnin y fa gala segui-
lament d'extraordinaria
certesa avant a donar

la mà a Warci mitj

abressantlo y trayentli

la pols del coll de la

levita.

Escena 4^a

Simonet Curich, Warci

(aquest molt intencionat.)

Nar. Quanta mostra d'alegrìa.

D. Simonet! M'esperaba?

P. Te, je, no... pero... parlaba
ab 'l senyo de

Nar. Oh! ; tenia

jo la fortuna especial
de ocupar a voste, do?

En ebb 'l seu permís, senyos.

Nar. (al veure que s' retira)

Pen va jove? li fa mal

l' veurem? sento en extrem

que havent ja contat ab mi,

al sentirme s' poni aigi.

En Voste creu:--

Nar. Veruà. Debeim

vostre y jo clar explicarnos
aprofitant la ocasió
perquè ni vostre, ni jo,
deurém tornar a parlaros,
perquè?

Qu
na

perquè no vā dignent
la seva cara afectada
que no gosa la mirada
fixar en mi ni un moment,
perquè no diu la turbació
que li causa ma visita,
y l' molestar, que l' irrita,
perquè no diu fins l' senyó
que, mes prácticu y mes fi,
na fúrgit una alegria

que no sent, que no sentia,
que no capacia de senti.

Qu. Acabem.

War

Per acabar,

primer comensar debeim.

Vosté e jo avuy no tractem

com no debiam tractar

al veurem per cop primer,

si, es necessari aclarir

que pensa vosté de mi,

e que penso jo de vosté

comensar. ah! no troba mot

per dir? tem algun perill?

tant facil, oh! tant sensill

que li fora'l dirho tot.

192
Ahí sí, mont hi ha més facil cosa
que dir: so un jove lluhit
avaus d' hora revellit
pel colant qui aquest m' imposa.

- soch una nostra (lo cap)

esquisida

de la juventut d'aurada

que passa a la cantanada

de cert carrer mitja vida.

seme mes preocupació

que murmurar y saber

mont hi ha dulce y diner

que sempre el dulce milló

juventut que te per tema

probar qui es cursi ab exis,

tot lo que com ella no es.
juventut que te per lema
prejudicir de resultats
en son passon compromeso,
presentar com mal enteso
son calculs equivocats
y olvidant tota ralis
devant del que li convé
dir que tot allò vâ se
una broma del bon to.
Veritat que sem aparato
de frases ni de saber
seria capàs de fer
si ni hi porava un retrato?
rassa vil, sense ideal

seu fe, seu compassió
 vana pitjò, molt pitjò
 que lo Madrer del camiral.

En Vortè lo que fa es porar
 massa a prova ma paciència
 y com se que continencia
 aqui s' podria faltar,
 per reprimirme, nullò
 serà anarme in al moment.

Pi Narcis!

Nar. Mana?

Pi. Et imprudent.

Nar. Podrà ser mei -- per favor
 acompanyi al amich seu,
 ja que no vol mei sentir

lo molt que m'queda per dir.
Q. No vauréu.

(amençant)

Nav. No dubto.

(molt tranquil)

Fr.

Adieu.

Escena 5^a

Narcís aviat Joseph.

Nav. Que indigna y que deplorable!

Dona tanta ira com dona
llàstima aqueix exemplar
de la classe. Los aprovar
tant sovint ls que deurian ~

4
Jo. Senyoret.

194

(alegre)

Nar.

Joseph.

Jo.

La porta

acabo d' obrir-li, gràcies

a Deu... y a voste. fortota

deu nabi estat la lliçó

Nar no parlem més d'ells y contau

com segueix ella.

Jo

Ja que

no vol entrar.

Nar

Aplauso l'hora

de presentarme, no m' deixa

veurels encara l'angoixa

que sento: rubor de noy

me detura y in sofoca,
per pò in limito a venir
a trobarte a tu ya solar
perlate y rebre notician
d' ella ab que'l cor i aconsola.
etipi crech fer mei segura
la victoria. Ella in recorda
segom ni ha dit.

Jo. oh! molt, molt.
pot creurho.

car Si es que ni aujora,
ni sent desity de que jo
li torni a oferir las provas
mei grans d'amor, las tindrà
tant ewident, tant sens ombra

de mentida o de ficció
 com de queixa llacrimosa.
 Ella ha sofert, si sofreix
 y el seu sofriment esborra
 tot ressentiment del meu
 cor que la plany y perdona
 y la estima com avans.

4
 70

Anima mes generosa
 que la de vosti no hi es
 no pot trobarse, no; troba
 sota la capa del cel.

Ma t'erras, Joseph, te equivocas,
 hi ha al mon amors com aquet
 que he sentit per ella sola,
 amors distint, d'esperar flors.

que un cop de vent errícol
li ha amoros fortíssims com arbres
qui en la penya viva enfonsan
son arrels, amoros potents
que ni 'l derdey los destrossa
ni 'l brúica-la gelosia
ni la tramuntana 'l dobla.
ni 'l seu rarnatje opulent
se commou, ni algunes pocas
fullas, cubreixen la terra
encara la vella roca
firma esta y encara 'l vent
avisant-la a las furiosas
alunadas de combat
la fau mes brava y mes forta.

que val l'amor que no sab
 sentir, l'amor que s'gronpa
 rohament en cura tendre

quieta y suau à totas lioras?

No; lo meu amor no es aquest

viva la estimo, y si morta

la vejei, la mort mateixa

li donaria mei forza

per dominar com domina

l'arbre altiu voltat de rocas

quant la negra tempestat

tot lo qui es debil destronsa.

Me vol permetre donarli

una abraçada?

(molt entremet)

Na. oh! don, home!

Jo. M' ha aliviāt.

Na. A deu, recorda
sobre tot no descubrimme

Jo. Vol callar?

Na. (cantant sen)

Veure si aproua
ell non permanent si acās.

(torna y pregunta ab espors)

Y la senyoreta Rosa...

continua anonimant

com...

Jo. Si, si, Encara hont se troba
no sabém; Vostè tampoch?

Na. Jo? no, no.. (trubet)

(pobre àngel)

197

Jo.

Pobre

senyoreta, sembla un somni.
wa (c'ho dech descubrir-la fora
no cumpir lo qui he promès
à ella mateixa) Aden, donam
un altre ebrà, bon Joseph.

(anantseu)

(Si, crech qui haurà mirat l'hora
de intentar l'esforç suprenu
que assegurar la victòria.)

Escena 6^a

Joseph. després Gaumet.

Jo. Pobre casa! lo millor

que tenia i' ha deixat!
l' angel del teu cor... y l' home
que mereixia mei gran
estimacio i' han fugit.

(i assenta)

ehy! me trobo afadigat.

Jam. Dona llicencia?

Jo.

(al altre aleyre)

Ah! ets tu, noy
maco! que hi ha noy, que hi ha
de nou!

Ja

Vegi aquest paper...
qui era acabau de portar
a la mare.

Jo

llettra d' ella!

de la senyoreta.

Seny.

Si.

So.

Mh.

al fi podrem sapiguer.—

Seny.

Poca cosa. Ma ho veurà

quant l' hagi llegida.

So.

(llegint ab dificultat)

Clara

no escit sols per calmar

l' ansia que debem sentir

desde tres dias que fa

vaig baixar aquesta casa.

Lo bon Deu, no ha abandonat

a la cristiama. No es hora

de que encara m' puga dar

altre noticia de mi.

aiçis que juga serà.

Si 'l cas no vingués, preguieu
per mi. Vostre - Adieu siau.

(Joseph queda enmigut)

Ab! igual sentit que l'altre!
que la que dos dias hà
va rebre 'l senyor.. No entench
tant de misteris.

Ma. Me n vaig
ab son permis. Ab la mare
tornarem corre ciutat
per veure si la trobem.

Jo. Ver, noyet, ves.

Ma. Si per cas

sabèu ven, tot desreguit
viudrèu à dirli

Jo.

faràs m

molt bi ; Jo poguèi venir !

Wo in puch moure ni un instant

Ja

'Estiga bo'.

Jo.

Aden noyet,

aden.

Escena 7^a

Joseph. depuis Climent.

Jo.

Ingrata! Quant sab

lo que l'estimeiu, aipis

portarse; i qui haurà faltat?
no, no parla una culpable
com parla ella, si no com
l' sol; com cauria ella
sol de virtuts celestials

Donchs a que ve tal misteri?

Una cosa es no pensar
en retornar a aquesta casa,
y altre cosa es l' amagar?
aupis, quant va tota sola
abandonada y plorant

ingratitude, no y no. L' aius.

(apareix D Climent)

Com segueix, senyor?

Cl... ara esta

decausant, pro' un picu febroa
ou!

200

(no deiya come a la cadie
de prop la taula)

707. Don Climent..

Cl. L'ansietat

no in deiya viure: voldria
plorar, plorar molt, mer ay!
vanament demano llagrimes!
sufreixo molt, la pietat
y l'ira al plegat torturan
mon cor.

707

Lo seguis.

Cl

L'estat

de ma filla aysi cuitada,

per sa consciencia, l'fatal
telégrama que vaig rebre
ahir nit del meu germà
anunciant me nova quiebra,
nova pèrdua de caudal
lo pensar que va deiparar

y que tota sola citá
la qui era un angel, aquella
que m recordaba...: oh! que tant
la pilar comensa a ferli
justicia, en ella pensant.

To. Carta d'ella igual que l'altre--
l'ha portada 'l rooy de dalt.
que vol llegir-la?

Oli.

perque'?

quants me podriau donar
 consol i allumyan: com ella
 tant amichs a qui he provat.
 En warcis-mateix, ferit
 en l' amor propi. -

Zo.

El. -

(ençant a descobrirlo)

Ali.

; que hi ha?

Zo.

No, no res.

(Responat)

Ali.

Solament tu

m' ets fiel.

Zo.

No 'l deiparè may.

may!

Ali.

So meu caracter debil,

l'excès d'amor paternal
y la estremada prudencia
ab ma esposa 'm'han causat.
Ues no serà sempre així,
jo sento que en mi venia
l'home d'altres dies

Jo Deu

No fes?

Qui. Perque no? Ho farà.

Jo. Si vulté vol, a mi m'heu
l'cor que molt pot lograr.
que pot molt

(He apareix Dª Angéla)

Ang.

Que?

Jo.

(La senyora.)

Escena 8ª

Dita D^o Angeleta.

=

Ang. Perque t' perturbas així?

(à Joseph que al veure
verle ha quedat ruborizat)

es que parlaban de mi?

(à Joseph ab ironia)

Si t' sembla me n' vaig à fora
perque no puc prosseguir.

Cl. Angeleta!

Ang.

Que hi ha?

(altiva)

Qui.

Mira

que te un timent la prudencia!
no abuser de ma indulgencia.

Any. Es prudencia l que t'inspira?
o es demencia!

Qui.

que?

(ab ira)

(energich)

Any.

Demencia.

ne dit perquè crech que ho es
la fredor, l'antipatia
que m mostres y cada dia
vaig augmentant mes y mes.
Demencia crech quei pot di
l'amorament d'altre dona
que t domina, qui empresona

lo teu ser que t' fa fugir
de mi perquè ve perdona
y demencia, finalment
es rebaiarse ab un criat
humillatme reciament

En furto---

Cl. No.

Go. Go---

Cl. Ha escoltat

l' agravi, etigan present
per escolta al agraviat.

En. Mes---

Any.

Tronica

Si, home, quedat, sols falta
aqueix detall per provar

que la demencia l' exalta.

Oi. teu ratió, y mira, es tant alta
que al fi te de dominar.

(abb irritacio crepuscul)

Dement ne sigint sofrint
tant manarme a casa meua,
dement fora, consentint
que la omnipotencia teua
ma vida auer consumint.

Dement ne estat, tolerant
ta infundada gelosia,
Dement y molt no evitant
que se n auer la que tant
amor de tots mercipia.

Dement, dement ne sigint

no sacrificant ho tot
a aquell angel de virtut
que ningú reemplaçar pot
y per sempre he perdut.
Si, neci y dement he estat
consentint aquí ab heroisme,
al teu conseller privat
al home prácticament provat
en l'art del fatal egoisme.
Si, dement y boig com pare
al secundar ta ambició,
al creure a un marqués que encara
sense pensà qui al fi, et mare,
encarnirà el teu doló.
Dement per ma indiferencia

ab aquell que mercipia
contra filla, que sentia
per ella amor d'ignocencia
y feta esposa volia.

Si, dement sempre dement
de opprobri y llastima digne.
Ues ja he acabat, qui's resigna
a continuar baixament
quant sa baixesa l'indigna
osaita ja de humiliació
tu propia ab lo teu insult
mi has aclarit la ratió,
ha sigut un resplandó
que aclarix lo mei ocult.
Ja no t' demana clemencia

qui demanar-me no pot
tant bé has fet a ma consciencia
que de la meua demencia
me sento curat del tot.
Y ara, Joseph.

(transició)

que has sentit
lo que debia parlar
l'agraviat arrepenhit,
ara que fiell ni has servit
ara... ja te'n pots curar.

(retra Joseph)

Escena 9.

D. Climent. D^e Angeleta.

Ang. Estai content? quina haççanya!

Cli. Haranya, propria de qui
com jo, desitja sortir
de sa situació y jo hi afanya.
No es desamor, no: es deber
lo que in domina sem treva
se que tu ets esposa meua,
pero se que no dech ser
mer víctima, y ja que in cal
fiscalizar y combatre,
rei hi haurà que in pugis abatre
seri implacable fiscal.

Amg. - sense pensar en que ten
una filla en malaltida.

(D. Climent dubta pero
din ab energia)

206

Cl. Wi que la vida ab sa vida
m' costi.

Escena 10.

En matejón d. Simonet.

=

Li. Bonar.

Cl. Oh! veus com

l' anell al dit, simó.

Li. que passa? uy!; No sentiu aire?

Cl. Molt.

Li. Ah!

(corrent a tanca)

Cl. Veurán; au de gayre
ne tindrán poch.

Si.

Qui? ab quin to
parlar! te veig alterat
; Es que sabs? Me: bonament
podrém encara.

Clí.

no --

Si.

Qui.

Clí.

Aten

que convè.

Si.

Parla.

Clí.

Go he estat

fin aquí un covo a l'esquerra.

Si.

tú!

Clí.

Go, mer com o aquí avant
vull ser práctic, práctic gran
com et tú, declaro guerra

207

als número que se'm posau
à la dreta, è tu passo jo.
No se si mi entent?

Li. Pero --

Aug. fin a després.

Cl. Veus? no gosau

son oidor à escoltar!

Aug. Continuas provocant me --

Li. Pero ¿ quies?

Aug. Qui esta insultant me,

que tu mi etis cusi germà
y deus evitar la injuria

Li. Veuràs, jo procuraré

Cl. No, tu etis pràcticu y --

Li. ¿ y que?

Oli.

Y que?

que sabràs guardar la furia,
que ta cusina germana
vol, per ocasió propícia,
perque veuràs la justícia
de lo qu'ava ella t' demana.

perque veuràs digna al fi
la meua conducta nova

y no praràs a prova
la paciència de un coi;

D' un cusi, Timó, que t' diu
ab entera convicció

" alerta, cusi timó,

no dongas altre motiu

de que s' alterhi la pau

268

que aquí á cara deu regnar:
no viugas mes á portar,
de tar flaquesas esclau,
nobles que 'l serho no abonau
figuretar de saló,
hipocritar del bon to'
que ab tot aixo desentonau;
ni pensar mes en venir
per imposarte y se'l Deu
de la máquina, o be creu
que t'e'n has d'arrepenti.

Pi. Climent! tu... ella... jo... ella no sé

Chy.

(à Simó)

Ya que desistir no pensa,
lo motiu de tanta ofensa

sabràn: te l'explicari.

Desde que la Mora es fora
de casa.

Li. Que!

chy. L' meu espos,
faltantme d' un modo odios,
aborriütme, perque auhora
a' ni ella.

Chi. No y no!

chy. Es a' di,

despreciant (no fentne cas)
 ei la que inquieta
gelosa —

Chi. Barta, Angeteta!

Barta, ó no responch de mi!

Amg.

209
faï desperta'l seu orgull,
vol imposarlo altaner,
invoca'l que in diu deber,
en negre afany se rebull
d'odi, de rencor, de fel,

Cl. Calla!

(molt iat)

Amg.

Propi del culpable

Cl.

Fals!

Amg.

Cert!

Cl.

Oh!

Cl.

- Cert? miserable!

se lleva contra ella D. Li.
monet la rosti, aparca
soltament Pilar causant
ab certa dificultat de ben
acusar un estat nervios fort

Escena II.
Diti, Pilar.

Pil. Maria!

(ingenuament)

D. Angeleta l'abrazo com
emparantse en ella, D. Cli-

ment se carté, recule en lo

cap baix y s'arresta. D. Li-

monet detrai d'ell

Cli.

Gracias, Deu del cel!

Pi. Com es que in deixen estar
tanta estona sola?

Anz

; filla

meva! perque t'has mogut. 210

fa sentada acotantli una

butaca D. Simonet.

Cl. Desventurada!

Pi. Sentia

com un terror d'estar sola

y veient que no venian

Cl. torna a descansar.

Ay. Si: anem

ja t'acompanyo.

Pi. Seria

inutil.

(estosega llanguament)

Cl. Veu? L'ayre t'danya.

Si. (tancant las portas)

Obra al meus —

Pil.

(ai limonnet)

Se li estima,
tant li poquer estimar
altres finesas! Deiditpa
na sigit de vortè
com la... pero, que tenian.

(als pares)

quant jo he entrat? Manà, papa
que era!

Pi.

No, res... discutian
sobre... sobre... no'm recorda

Pi. temo acertarlo, y voldria
acertarlo tant que... A veure:
veniu.

(als pares)

papà, acostat, vina

211

Àiguí, mireume .. ah! ho comprendi
tot.. oh! 'l meu cap..

(avant d'entrar)

Ang. |

Pilar!

Clí.

filla!

Pil. Ya ha passat.

Clí.

Oh!

Pil.

No us enganyo.

Ang.

Be: no hi fa res.. creu y vina.

ab la mamá: jo t fare

al teu quarto companyia

Pil.

No, no, Deixeu-me està aquí

cellà dintre tot ni irrita-

Clí.

Pilar, pilar..!

Any. Perque així

t' impressionar y t' excitar
tu mateixa? calmat.

Pi. Calma!

(petita pausa)

Waveri... tia... En v'alt, demans

Si ells me veyan, si sabian

Cl. Ho ls trobaré. Hi vaig, si no
ni acompanyas?

Pi.

(dubitant)

Ho... (fa un dia

d'ayre tant pret.)

Pi.

oh! l' men cap!

(s' eleva tota l' timbre)

Cl. (ab ell hi vaig.)

O

Escena 12.

La matèria Joseph.

Lo. Senyor. (deixa la porta)

Qui. Vinga

ab mi.

Pi. Ah!

(desmayant-se als braços de

sa mare)

Ang. ¡I desmaya.

Si. Pilar! Pilar! algú arriba.

serà el doctor, respirèu.

vaig a veure. . .

Escena 13.
Los anteriores, Rosa

habitat negre mantellina es-
perse al cap. tot al costat

de la Pilar que este demage

meu. Himonet que es a prop

la porta

Di. Oh! ella!

Anz. Oh! (veient la Rosa)

Di. Oh! mira

graciar, Deu del cel.

Rosa.

(acudint)

Pilar!

Pilar de l'anima meua!

So jò, so la teva tia
perque no m vols escoltar?
torna en tu.

Escena 14.

Mateu's Joseph.

4.
So.

Ah' ella!

La senyoreta, oh' quiu goig!

Dura ment l'etev de la

nia de Joseph y prego l,

poler a le Pilar acari-

ciautla)

trich por de tornar me boig
d'alegria. y com es bella!

Ner.

(à Pilar ab molt carinyo)

Què tens por

de que vençorona siga?

No, Pilar, soch una amiga
que no t' pot guardar vençor
torna en tu, Pilar! si, si.

ja i revè.

Pd.

(obrint a poch a poch los ulls)

Mamà, papà.

obont sou?

Cl.

obqui.

obq.

ob tu.

Cl.

vous veus?

Pi.

si ah!

(Veient a Nora, i averguant
i cubreix la cara ab la man)

Orna Deu meu!

Pi. Si! ella. Y prop de mi!

tu?...

Orn. Ho si. a' demostrarte
 he vingut que no t'odio.--
 calmat per l' amor de Deu.
 La Clara m' ha vint, el teu
 sofrí he sabut, sols ansio
 ta salut. Si ma presència
 te fa mal me'n tornaré.--

Pil. No! quedat!

(t' no anurada després l' abraça
 ab deliu a Orn.)

Orn. Si m' quedare

Pilar. Abanti de ma ausència

jo, qui he entrat en la missió
de la caritat del Cel,
jo que tant sols sento anhels
de pietat y de perdó,
jo que per tu estich auçiant
tota la sançó que puch darte,
jo que gozo al perdonarte
lo goig mes íntim y gran...
jo no sortiré d'aquí
sense provarte... (Senyor,
doneu firmesa al meu cor
fins al últim.)

Clí. que vols dir?

Don. Vull dir--

Arg. oh! parla!

(ab intervi)

Pon.

(enfonsant-se molt)

que... si encara
 la Pilar reconeixia l'amor
 que l'warcis sentia
 per ella...

Pu.

oh! Lo coneix ara
 que ja es tant. L'anima'm diu
 qui era ell l'inicli a qui jo
 debia estimar.

Pon.

No... si... si... (Oh!)

(parla a Joseph baix)

(y aquest seu va)

Pi.

S'ha allunyat, li he dat motiu
 a que de mi s'allargués.

No puch queixarme. Sofreixo
molt. Pero ; acas no mereixo
son rigor? Pro si ell sabiu
com me sento renovada
l'anima, que tant dolor
li te causat, compassio'
m tindria.

Pro.

(enmiguda)

(S'arribada sento.
sento. Un esforç pel martiri
que l'cel me fa suportar.)

Escena ultima
Los anteriors Narcis.

Narcis

Pilar!

Pd. *abrecha Narcis.*

(*Narcis li puet las mans*)

Ay. *fa plorar*

sa ditpa.

i ainya una llagrime

al igual que D Climent

y Joseph. Soh D. Timo-

net se mante en certa

serenitat.

La lluna entra pel

balcò ibluminant la

escena.)

Pd. *No, no es deliri...*

Cl. *Mirala!*

(*a Boyeleta per
Pura*)

a: ella es deguda

tau sauta transformacio.

Aug. Perdonam, Rosa.

Ros. Ah! L' perdo

es mon cel.

Aug. Desconeguda

fins avuy eras per mi.

Quant invernata he sigut

Ros. Simo...

Li. Eh?

(estava com alelat)

Ros. Digau ; he sigut,

soch practica?

(sorríent)

Li.

No, Dich-di.

(estava)

217

si. (No se eu quin mar navego,
ni si anarmen. Semblo esclau
del ridicul.)

Ren. Aden siau.

Cl. te ir vas? Ah. no. f' ho nego.

Ren. (Quin supri veyentlos tan
ditposos.) eu mi pensen,
y a la verge encomanen
sa esclava d'aqui eudevaut.

Ang. No: tu no t'mouras may mes
de nostre costat, germana.

Pe. tia, tothom f' ho demana.

War. Ah, tothom.

Ren. (oh. ell també)

Jon. Res

podrà tampoch conseguir
la simplica d'aquell vell?

Rus. Pobre Joseph!

Nar. Perque?

Rus. (y ell

ni ho pregunta.) He de cumplir

una promesa y un vot.

Chi. Oh! ni un ni altre t'obliga
encava.

Rus. No, pero m'liga
desitj que vencero nos pot.
la dels orfau devolgut,
la dels que en combat espiran,
la de tots los que suspiran
per consols desconeguts,

218
L' esperit de caritat
al suprir vstre rigor,
dominà tot lo meu cor
y va dirme ab humiltat
si una família obcecada
no t' vol, altre de mer gran
dard' ave t' esta esperant
y seràs d' ella estimada.
la família dels malalts
sense mares carinyosas,
la de pares fills y esposas
que ploran en hospitals,
la família sempre inmensa
que contort va demanant,
oh! si ella t' esta esperant
per ferte olvida l' ofensa.

- Jo he seguit aqueixa veu
y demà a punta de dia
ab sacrossanta alegria
habit vestirà 'l cor meu.

(sempre d'aflicció e les penes)

No, no m'entritiu així:
me trobo recompensada
sabent que no soc odiada
per tots los qui estan aquí...
Entretant y en mos dolors
observo com mans divinas,
de una corona d'espines
van fent corona de flors..

Ant

1887.

